

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Lapkr. - November 8, 1976 m.

NO. 262

JAV NEKEIS SAVO UZSIENIO POLITIKOS

ATMETE SOVIETU SAJUNGOS NORUS SUVARŽYTI SPAUDA

ČIKAGA. — Vienas Chicago Tribune redaktorių Clayton Kirkpatrick, visų vakarų laisvų tautų vardu, atmetė Sovietų imperijos vadų siūlomą ir palaikomą UNESCO organizacijos rezoliuciją spaudos laisvei suvaržyti. Jis aiškiai Jungtinių Tautų organizacijos UNESCO nariams pasakė, kad vakarų laisvos tautos atmeta spaudos laisvę varžančią rezoliuciją.

Kirkpatrick rašo: "Jei spaudos laisvė būtų supanti UNESCO moraliniais pačiais, tuomet mokslo laisvė ir visų sričių kultūrinės laisvės būtų irgi suvaržytos".

Sovietų atstovai, gindami savo spaudos laisvę varžančią rezoliuciją, tvirtino, kad ta jų siūloma rezoliucija tik saugotų spaudos laisvę, nors ji ir būtų valstybės priežiūroje.

Kinijos atstovai, puldami tiek rusus, tiek ir JAV, siūlė, kad rezoliucijoje būtų prašyti priedai, kurie pasmerktų imperializmą, kolonializmą, sionizmą ir didžiųjų jėgų hegemoniją. Gi vakarų Europos bendrosios rinkos atstovai pabrėžė, kad rezoliucija nepripažinti: ji paneigia laisvės principus ir įstato į pavojų pačios UNESCO organizacijos ateitį.

Carteris geros sveikatos

PLAINS, Ga. — Dr. E. P. Lochridge iš Atlantos, pabaigęs Carterio sveikatos stovio tikrinimą, pareiškė, kad naujai išrinkto prezidento sveikata yra gerame stovyje.

Carteris dabar mano vykti atostogas į St. Simons salą, esančią Georgia valstijos pakraštyje. Slaptoji Amerikos tarnyba stipriai dabar saugo Carterį ir jo šeimą. Carterio žiniai perduotas kulkų neperšaukamas limuzinas ir oro jėgų lėktuvas Boeing 707.

Akcijos išsigando prez. Carterio

NEW YORKAS. — Valstybės popierių rinka išsigandusi naujai išrinkto prezidento Carterio ir dar prisidėjus blogoms ekonominėms žinioms, stipriai sušubavo. Lapkričio 7 bendrovių akcijos ir kiti vertybės popieriai nukrito vertėje net 17,37 taškų.

Valstybės samata

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas pažadėjo perduoti valstybės vairą būsimam prez. Carteriui galimai palankiausiomis sąlygomis, tačiau valstybės biudžetą prez. Fordas nori pateikti kongresui svarstyti nepasitarus su Carteriu dar prieš inauguraciją. Būsimasis prez. Carteris, jei norės, galės jį keisti jau po inauguracijos.

Vėsenis

Saukė teiza 6:25, leidžiasi 4:28

TRUMPAI IS VISUR

Lenkas į Austriją skriste atskrido

VIENA. — Andrzej Jaroslaw Karasinski, 20 metų amžiaus lenkas, netikra "bomba" (duonos kepalukas) grasindamas privertė Lenkijos keleivinį lėktuvą, skridusį iš Kopenhagos į Varšuvą, pasukti į Vieną Austrijoje, kur atskridęs savo noru pasidavė austrių policijai.

Kysiai Mikui neduoda ramybės

TOKIO. — Japonijos ministras pirmininko Takeo Miki pavaduotojas Takeo Fukuda praėitą penktadienį atsisakė iš savo pareigų, kaip spėjama, tikslu atimti iš Miki Japonijos valdantįjį liberalų demokratų partiją, kuriai jis iki šiol tebevadovauja. Fukuda veda kampaniją gauti ko daugiau prieš Miki nusistatusių kandidatų artėjantiems gruodžio 5 d. parlamento rinkimams. Takeo Miki priklašamas netinkamas tvarkymas Lockheed dvilukos milijonų kysių dolerių.

Egipte laimi centro frakcija

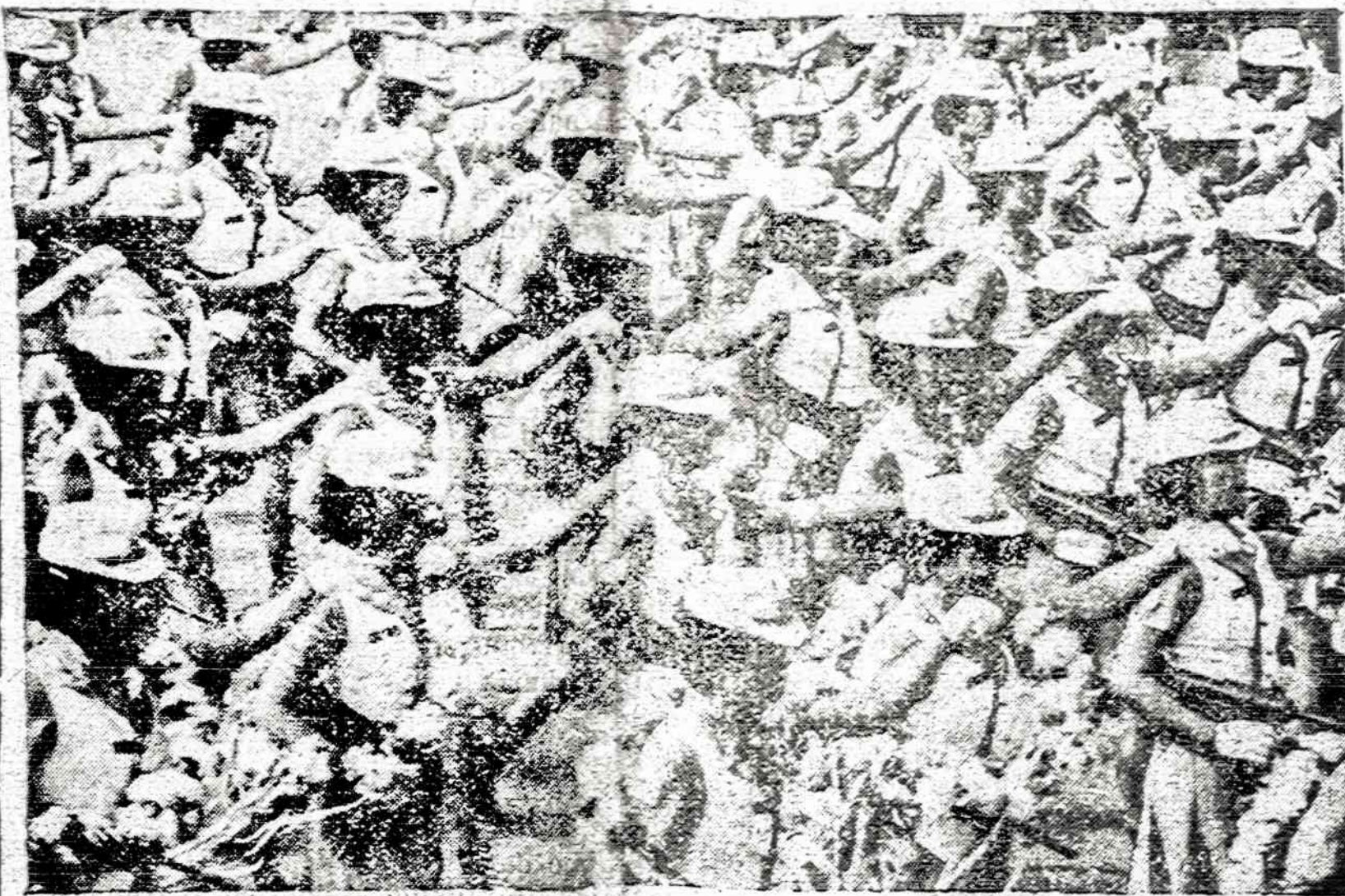
CAIRO. — Penktadienį pasiskelbtai duomenimis, išrinktiniame Egipto parlamente iš 350 vietų Arabų Socialistų Unijos centro frakcija laimėjo 200 vietų. Prezidentas Anwar Sadat, kaip spėjama, pakvies tą patį ministrą pirmininką Mamdough Salem sudaryti naują kabinetą. Egipte legaliai leista tik ta viena partija — USA (Arabų Socialistų Unija), bet pasidalinusi trimis frakcijomis vaidina kairę, centrinę ir dešinę.

Callaghan laikosi vienu balsu

LONDONNAS. — Anglijos ministras pirmininkas James Callaghan pareiškė neturintis intencijos atsistatydinti, nepaisant, kad jo Darbo partija dvejose rinkimuose turėjo didelius nuostolius ir dabar valdančioji partija žemutiniuose rėmuose besilaiko vieno balso dauguma. Konservatyvų partijos vadė Margaret Thatcher pasakė esanti tikra, kad Darbo partija bus iš valdžios pašalinta.

Nesiseka derybos dėl žvejybos

TOKIO. — Jungtinės Valstybės, Japonija ir Kanada baigė 5 dienų derybas dėl žvejybos teisčių šiauriniame Pacifiko gale ir Beringo jūroje, tačiau paskirose derybose tarp JAV ir Japonijos tikimasi spėti susitarti iki kovo 1 dienos, kol pradės galioti Jungtinių Valstybių nuostatai, kuriais svetimoms valstybėms draudžiama žvejoti Amerikos vandenynėse.

Pietų Korėjos moterų kariškas dalinys pilnoje kariškoje uniformoje maršuoja Seulo gatvėmis. Anksčiau moterys netarnavo kariuomenėje, bet šiandien jos labai naudingos dabartinei vyriausybei tvarkai palaikyti ir vyriausybės galiai sustiprinti.

Streikuoja 4 Chrysler įmonės

DETROITAS. — Automobilių gamybos bendrovės "Chrysler" pareigūnai derasi su darbininkų unija naujos darbo sutarties reikalui. Bet lapkričio 7 pritrūkę kantrybės darbininkai staiga pradėjo streikuoti.

Iš viso 9,130 unijai priklausantių darbininkų sustreikavo 4 bendrovės įmonėse, kiti 5,000 darbininkų buvo įmonių vyriausybės paleisti vykty į namus.

Auto darbininkų unija derasi su Chrysler vadovybe, dedama pagrindas su Fordo bendrovės sudarytą darbo sutartį.

Milijonai iš nikelių

Chicago Tranzito Administracija (CTA) pranešė, kad važmos kaina rugsėjo 5 dieną penkių centais pakilus važinėtojų CTA autobusais skaičius sumažėjo 1,2 milijono žmonių.

Nors CTA pajamos, važmos kainas pakilus, padidėjo 6,5 nuosimčiai, bet pakėlimas nebuvo pakankamas, pasakė CTA finansų menageris Paul Kole. Iki metų pabaigos CTA tikisi iš pakeltos po nikelį (5 c.) kainos už pravažiavimą turėti pajamų apie \$3 milijonus ekstra. Jei ne autobusais važiuojančių sumažėjimas, CTA būtų šiemet surinkusi net \$4,5 milijonus.

Prašo leidimo kulkosvaidžiu

NEWARK, N. J. Valstybės išdo sekretorius W. E. Simon paprašė teisėjo išduoti leidimą kulkosvaidžiu laikyti namuose. Pasak New Jersey laikraščio, sekretoriaus prašymas yra toks netikėtas, kad teisėjas nežino kaip jį išspręsti. Vietos šerifas atsisako išduoti leidimą kulkosvaidžiu laikyti.

Sekr. Simon yra ginklų kolektorius. Jis nori kulkosvaidį turėti tarp kitų savo kolekcijos ginklų.

Valdžia perimama į moteriškas rankas

WASHINGTONAS. — Amerikietės moterys antradienio, lapkričio 2 dienos rinkimuose kandidatavusios į senatorių ir kongresmanų vietas, dalinai laimėjo. Į kongresmanus visoje Amerikoje su vyrais lenktinavo 62 moterų kandidatas. Galutinėmis žiniomis į Atstovų Rūmus iš 62 išrinktos 18 moterų. Kandidatė į senatorius iš Connecticut Gloria Shaffer pralaimėjo. Didžiausią moterų džiaugsmą sukėlė moters Dixie Lee Ray, 61 metų amžiaus, išrinkimas Washington valstijos gubernatore. Tai antra moteriška gubernatore. Pirmoji yra Connecticut gubernatorė Ella Grasso.

Moteris diktatorė valdo 500 milijonų

NEW DELHI. — Indijos parlamento žemesnieji rūmai 366 balsais prieš 4 nubalsavo leisti valdžiai keisti konstituciją ta prasme, kad buvusi nepriklausoma valdžios teisngumo šaka susilpninama, o vykdomoji valdžios šaka, ypač valdžios šefo (šefės) Indijos valdžia sustiprinama.

Demokratai emė kyšius

Du Kalifornijos kongresmanai, abu demokratai, J. R. Waldis ir J. J. MacFall priėmė iš P. Korėjos ambasadoriaus Jo Kim Parke kyšius 5,000 dol. sumoje, vienas 2,000 dol., kitas — 3,000.

Penkiolikametis nušovė tėvą

Penkiolikos metų moksleivis, kuris buvo pavartytas iš mokyklos, nušovė savo miegantį tėvą Emmett Friemana. Moksleivio tėvas, gvv. 101 S. Rodhes, buvo prieš tai stipriai išbargęs su nu, išvairius jį iš mokyklos.

Jaunuolis policijos yra suimtas ir patalpintas į kalėjimą.

Ligoninės atleis darbininkus

Cook apskrities sveikatos ir ligoninių komisija nutarė atleisti ligoninių pagalbininkus darbininkus. Ligoninėse dabar vyksta slaugių streikas.

Streikui tęsiantis, Cook apskrities ir Oak Forest ligoninių ligoniniai perkeltami į kitas ligonines.

Dayan ragina Izraelį tartis su Arafatu
TEL AVIV. — Buvęs Izraelio krašto apsaugos ministeris Mosė Dayan patarė, kad Izraelis pradėtų tartis su Palestinos Išlaisvinimo Organizacijos vadu Yasser Arafatu, jei Izraelis tikrai nori taikos Viduriniuose Rytuose. Nesutaras su Arafatu nebūsią galima pasiekti jokio taikingo susitarimo.

Prezidentas Fordas pradėjo negalą išvykti iš Washingtono, nes įvairūs valstybės reikalai laukia jį Baltuosiuose Rūmuose. Bet kai patyrė, kad demokratas Carter gali laimėti, tai pradėjo važinėti po svarbesnius centrus ir sektyti kalbas, Carter daug anksčiau pradėjo važinėti po kraštą ir tikinėti žmones, tai ir leido, tuo tarpu prezidentas Fordas rinkimus pralaimėjo.

TEIKS PAGALBĄ NUGYVENTAM PORTUGALIJOS ŪKIUI

Neskirs pinigų Jungtinių Tautų organizacijai, nutarusiai bausti dabartinį Izraelį

WASHINGTONAS, D. C. — Tuo tarpu JAV užsienio politikoje nebus esminių pakaitų, — pareiškė sekretorius Henry Kissingeris, išėjęs iš pirmo kabineto posėdžio, sušaukto po rinkimų. Posėdyje dalyvavo visi sekretoriai, o jam vadovavo prezidentas Fordas. Rinkimus pralaimėjęs prezidentas pareiškė, kad jis nori galimai sklandžiau perleisti vyriausybę naujai išrinktam prezidentui. Jis tokias instrukcijas davė kiekvienam sekretoriui, varkančiam departamentus.

Bombų "imone"

CHICAGA. — Bombų imonėje, 2659 W. Haddon, policija surado didelį kiekį sprogstamos medžiagos, kurios pakaktų 4 miestų kvartalams išsprogdinti ir 4 tipų pirštų nuospaudas, kurie dirbo "imoneje". Be to, policija rado sąrašą asmenų, kurie, matyti, yra Puerto Ricos teroristų grupės nariai — organizacijos, pasivadinusios tautinė laisvinimo jėga FALN.

Terroristinės puertorikiečių grupės nariai yra atsakingi už sprogdinimus pastatų Chicagoje, New York'e ir kitur. Jų vadas Illinjaus universiteto studentas Carlos Alberto Torres dabar paieškomas policijos.

Ligoninės 3 mėnesių sąskaita \$68,000

CHICAGO. — Hermann Streichert, 72 metų amžiaus, praeitą vasarą atvyko iš Vokietijos savo sūnaus aplankyti ir čia sunkiai susirgo. Deguonių gaivinimas ir savo žmonos, slaugės iš profesijos, prižiūrimas, po 3 mėnesių St. Elisabeth ligoninėje jis pagijęs buvo vokiečių oro linijos Luthansa nemokamai parklantinas į Vokietiją, neapmokėta \$68,000 ligoninės sąskaita nešinas. Tokia sąskaita susidarė iš ligoninei nesumokėtų sumų po \$5,000 kas savaitę ir už specialias mašinas, panaudotas Streichertui plaučių inkstų ir kepenų operacijoms.

Sūn-Times pasiūlymu sudarytas fondas per nepilnas 3 savaites jau surinko arti \$4 tūkstančių, bet iki \$68 tūkstančių dar labai toli. Trys daktarai specialistai už dalyvavimą operacijose savo sąskaitas atsiėmė. Sūnus, Hans Streckert, 42, dirbą daržininkystėje ir tėvą į ligoninę nugalėjęs prižadėjo sumokėti bet kokias sąskaitas.

Podgorno telegrama D. Carteriui

Maskva. — Maskvos žinių agentūra Tass lapkričio 7 paskelbė telegramos turinį, kuri buvo pasiūsta Sovietų imperijos prezidento Nikalojaus V. Podgorno Amerikos naujai išrinktam prezidentui Carteriui. Telegramoje tarp kitko sakoma: prez. Podgorno tikisi, kad, Carteriui perėmus valstybės vadovavimą, santykiai tarp Sovietų Sąjungos ir JAV Valstybių ir toliau geres.

Posėdyje kiekvienas sekretorius padarė trumpus pranešimus. Visų dėmesys buvo nukreiptas į sekretoriaus Kissingerio pranešimą apie užsienio politiką. Jis trumpai palietė dabartinių metų pačius svarbiausius klausimus. Jis klausio prezidento instrukcijų ir pranešė labiau suinteresuotom valstybėm, kad tuo tarpu nebus jokių pakaitų dabartinėje šio krašto užsienio politikoje. Sekretorius pareiškė įsitikinimą, kad ir ateityje didelių pakaitų negalės įvykti, nes ne tik prezidentas, bet ir sekretorius yra įpareigoti ginti gyvybinius JAV interesus.

Kissingeris rūpinosi užsienio politika, ir prezidentas supažindino kabineto narius apie naują valstybės biudžetą. Jis patarė kiekvienam atsakingam pareigūnui atidžiai pasidomėti paruoštą projektą, kad galėtų laiku padaryti savo pastabas apie galimas pakaitas. Prezidentas yra pasirošęs tartis su naujai išrinkto prezidento atsiųstais patarėjais, bet tuo tarpu jis tęsia pačius pagrindinius valstybės administracijos reikalus.

Kissingeris pranešė spaudos atstovams, kad JAV yra pasiryžusios teikti didelę pagalbą dabartinei Portugalijos vyriausybei. Perversmo metu gerokai nukentėjo Portugalijos ūkis. Savo laiku krašte aukštai galvas buvo pakėlę komunistai, bet šiandien jų galia gerokai palaužta, jie jau negali primesti krašto gyventojams savo valios. Praeitais metais JAV buvo pasižadėjusios teikti ekonominę paramą Portugalijai, jei ji nekryps į kairę ir bendradarbiaus su Vakarų kaimynais. Premjeras Soares, prezidentas Enos ir Portugalijos karo vadovybė yra pasiryžusi leisti krašto gyventojams tvarkyti ne tik ekonominius, bet ir politinius reikalus.

JAV atstovas Clayton Kirkpatrick pranešė Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai (UNESCO), kad JAV neteiks paramos, jeigu ši organizacija ir toliau bandys išskirti Izraelį ir organizacijos programos. Kiekvieną metų JAV įmokėdavo į šią organizaciją 42 milijonus dolerių. Tai buvo ketvirtadalis visų UNESCO pajamų. Nairobi mieste posėdžiaujantiems atstovams Kirkpatrick aiškiai pasakė, kad pinigų nebus, jeigu bus daroma diskriminacija vienu prieš kitus. Konferencijos nariai yra susirūpinę UNESCO ateitimi. Be JAV padamos ji turės užsidaryti.

ARGENTINOS VEIKEJO ALEKSANDRO MIČIUDO ŽODIS

Visų pirmiausia sveikinu ir mui, posėdžiui. Sio posėdžio metu prabilo jau iš anksto paruošta provokacija ALOST-ai ir staiga, lyg nemigėlis, J. K. išdrįso pasiūlyti: "Tai apsispręskite, ar ALOS Taryba yra reikalinga ar ne" Tur būt išgirdęs iš J. K. tokią nesamą, vienos organizacijos atstovas jį pavadino "idiotu".

P. L. B-nės pirm. B. Nainio įgalios atvyko pas mus P. J. Kavaliūnas, sakęs stengsis padėti švietimui. Už tą mes buvome patenkinti ir dėkingi, bet pasirodė aiškiai, kad tas "švietimas" faktinai buvo pridengimas savotiško nepageidaujimo tikslo: brovimasis į ALOS Tarybos vidaus reikalus, parodant stoką apdairumo ir tean tikrą nachališkumą. Po nas J. K., apeidamas šį veiksnį ir jos santvarką, pakvietė organizacijų atstovus "pasitari

1. Argentinos lietuvių pro-

blemas tvarkomės patys be jokie tarpininko.

2. Nėra J. K., atseit PLB-nės kompetencijoj ALOST vidaus reikalai.

3. ALOST statutas buvo savo laiku beveik du metus išstadijuotas, kuopščiai išdirbtas, priimtas visų organizacijų, api ma visas ALOST veiklos sritis, tinka šių dienų reikalams ir ne reikalingas esminio pakeitimo.

4. Mes iš viso J. K. nekviatėm. Aplamai, kai kuriems P. L. B-nės žmonėms, kuriems per daug rūpi kitų kraštų lietuvių organizacijų statutai, neišvengiamai reikia priminti P. L. B-nės nuostatus, kurie sako:...

"Bendruomenės nariai yra visi lietuviai. Tačiau teisinė padėtis bendruomenėje ne visų lietuvių yra vienoda. Tuo atžvilgiu jie dalijasi į pilnateisius ir nepilnateisius. Pilnateisiai praranda, a) Kas kenkia lietu-

NEPAVYKĘS SIMPOZIUMAS

L. T. S-gos Chicago skyriaus metinis susirinkimas įvyko spalio 10 d. ir tuo pačiu laiku buvo suruoštas simpoziumas, kuris spaudoje išsamiai jau buvo aprašytas A. Beržienės. Nors reportażas netendencingas, bet vis dėlto vienas patikimas, o kitus papeikia, gal ir dėlto, kad skaitytojai būtų įdomesnis pasiskaityti. Tai įpras ta žurnalistų taktika.

Nežiūrint gero nūro simpoziumą išdailinti rašo, kad debatuose buvo gana taiklių ir aštrių pasisakymų, bet kultūringa forma buvo išlaikyta iki galo. Reikia manyti, kad ir ne visai taip buvo, nes spaudoje jau pirmieji "šūviai" pasirodė. Todėl reikėtų iš šalies gal kiek objektyviau pasisakyti, tai vis bus žinoma daugiau šviesos simpoziumui įvertinti.

Labai gailla, kad buvusieji prie atskiro stalo žurnalistai, dar iki šiol neparašę savo išpučių iš vienintelio tos rūšies simpoziumo. Todėl norint ne-norint mėginsiu pasidalyti savo asmeniškais spūdziais apie taip vykusiai ir sklandžiai anot A. Beržienės parašymo,

vių tautai, b) Kas priešingas Lietuvos Nepriklausomybei, c) Kas pritaria bolševikinei okupacijai (10 str.).

Vadinasi, prie tų nepilnateisių priklauso tie, kurie priklauso komunistų partijai, kurie giria dabartinę Lietuvos padėtį, kurie giria Sovietų Sąjungą ir jos tvarką ir kitokie švėtimų valstybių pagelbininkai ar pri-tarėjai Lietuvos naikinimo dar-bo. Tokie nariai nustoja lietu-vio teisę".

Ogi toks yra P. Ozinskas, "A. L. Balso" redaktorius ir leidejas? Del to yra pašalintas iš ALOS Tarybos. Bet... dalyvo J. K. sušauktame posėdyje. Be komentaru.

Iš kitos pusės, atrodo kad kaikurie P. L. B-nės V-bos žmo-nės turi pakankamai laiko rū-pintis kitų kraštų lietuvių rei-kaiais, bet keista suderinti, kad praėjus daugiau pusei metų, (dabar jau apie 10 mėnesių) dar nėra III PLJK aiškios ga-lutinios apyskaitos. Tik žino-me, kad buvo daug tūkstančių dolerių surinkta. (Iš turistų ge-rokai per daug paimta, ką gali-ma įrodyti), bet kiek jų liko ir kaip bus panaudoti?

Apyvarta labai didelė tačiau, apyskaita turėjo būti pristaty-ta savo laiku. Delsimas patei-sina tuos lietuvių, kurie kal-ba arba rašo nepalankiai finan-sų atžvilgiu.

Yra ir daugiau įdomios in-formacijos, bet paliksime ki-tam kartui. Prašau patalpinti "Naujienuose", labai ačiū.

Su geriausiais linkėjimais ir gilia pagarba.

Aleksandras A. Mičiudas
A.L.O. S. Tarybos Pirmininkas

pravestą simpoziumą.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad LTS-gos Chicago skyriaus vadovybė yra sumani ir išra-dinga, nes norėdama susirinki-me padidinti dalyvių skaičių, sugalvojo suruošti simpoziumą gražiu ir patraukliu pavadinimu, — siekimas savybėje pa-siaiskinti Amerikos lietuvių organizacinę santvarką... Ar begali būti kas patrauklesnio ir reikalingesnio dabartinio metu? Pranešėjai irgi parink-ti ne bet kokie, būtent: po vie-ną atstovą "mūsų ir jūsų" pu-ringą formą buvo išlaikyta iki galo. Reikia manyti, kad ir ne visai taip buvo, nes spaudoje jau pirmieji "šūviai" pasirodė. Todėl reikėtų iš šalies gal kiek objektyviau pasisakyti, tai vis bus žinoma daugiau šviesos simpoziumui įvertinti.

Labai gailla, kad buvusieji prie atskiro stalo žurnalistai, dar iki šiol neparašę savo išpučių iš vienintelio tos rūšies simpoziumo. Todėl norint ne-norint mėginsiu pasidalyti savo asmeniškais spūdziais apie taip vykusiai ir sklandžiai anot A. Beržienės parašymo,

Pirmasis buvo pranešėjas—kalbėtojas A. Juodvalkis, kuris pasisakė laikyis moderato-rius nurodymų ir savo asme-nišky komentary nedarysias, tik perskaitys lietuvių chartą ir citatas iš spaudos. Netikėta staigmena — teko pasiklausyti beveik atmintinai visiems jau žinomą chartą, o skaitan-tiems spaudą su rašytoms ci-tatoms yra ganėtinai susipa-žinta, kurios gražiomis savo "filosofijomis" nieko neišsprendžia.

Tai va iš didelio debesio iše-jo mažas lietus, nes paaiškėjo kad tik bus kalbama apie L. B-nės negalavimus. Vis tik A. Juodvalkis, perskaitęs chartą ir spaudos citatas, neiškentė nepakomentavęs ir nurodė vi-sus L. B-nės gražius nuveiktus darbus. Kvietė visus vienybėn ir susitarti bendrai veikti Lie-tuvos labui. Bet tuo pačiu, pro-kuroriskai apkaltino visus tuos kas klydo L. B-nei dirbtį nu-matytiems dideliems darbams. Gi tie darbai, kurie nori žino-ti, visiems gerai žinomi. Gerai sakoma, kad iš darbų galima žmogų pažinti, ypatingai orga-nizacija tik iš darbų save at-estuoja.

(Bus daugiau)

MONDALE PRALAIMĖJO PATS SAVO GIMTINEJE

AFTON, Minn. — Carterio pasirinktas ir viceprezidentas Walter Mondale savo gimtajame miestelyje Afton, Minn., rinkimus pralaimėjo; Jimmy Carterio ir Walter Mondale bendras tikėtas gavo 580, o Fordo-Dole tiketas gavo 650 balsus.

VIRŠ BALŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarų Europoje
KAZYS KARUZA

Taip pajūriu važiuojame toliau. Retai kur sustoja, ekspresas juk neprivalo stovinėti mažose stotyse, o tik didelėse-centrinėse. Taip privažiavome didesnę miestą ir uostą: Halmstadą ir Helsingborgą. Didelis uostas, kuris buvo "pažabotas" visokiais geležiniais stulpais ir laivų keltuvalais. Per trumpą laiką perkėlė į antrą Helsingborgo uosto pusę, kur sustoję traukinys Kipenagene, ir mūsų vagonai subraškėjo, sudundėjo ir vėl nešasi toliau. Dar kartą kėlė per platų uostą-Lollando antrojoje pusėje ma-tėsi daug laivų, geležinių stulpų, milžiniškų keltų bei vielių, lyg būtų vaizdas ir gyvenimas ne šios žemės žmo-gaus proto sukurtas. Mažai matėsi žemyno, tik tiltai ir geležis, kai kur ant vandens plaukiojo žiburiai. Taip mū-sų traukinys nuriedėjo nuo laivo ant geležinio tilto, traukiniui kiek pavaziavus, pasitiko mus vokiečių poli-cija ir muitinės valdininkai. Patikrino pasus, bet multi-ninkai tik pasisveikino ir nuėjo vagonais toliau. Jau buvo brėkstantis rytas, bet apsiniaukęs visas dangus, ir pylė lietus. Traukinys ėmė važiuoti visu greičiu per lygius ir gražius laukus, miškus. Galvoju, kad greitai būsime Hamburge. Dar norėčiau ten sustoti ir aplankyti savo senų laikų gerą bičiulį Juozą Zaleduonį, bet vėliau pakei-čiau savo nuomonę. Sustojus traukiniui Hamburge, lie-pos 20 d. 9 val. ryto, turėjau apie valandą laiko pasi-vaikščioti. Galėčiau kur nors pasukti. Žinoma nuvažiuo-čiau su taksi pas kun. V. Šarką, bet tas prieš dvi dienas išvažiavo į Romą. Tuomet apsisprendžiau eiti į stoties bufetą. Pasilsėjus einu į peroną, kuriame jau laukė eks-presas, pasiruošęs dūmti į Bremeną, važiuojant per Hannoverį. Sėdžiu vagone. Pajudėjo ekspresas ir netru-kus prispaudė savo juodus padus Hannoverio geležinkelio stotyje. Galvoju, šis miestas, Stadhagenas ir Meer-becko lietuvių stovyklose yra mano atminties punktai, nes čia vargo dienomis, kada beveik prieš 30 metų gyve-nome Meerbecko lietuvių stovykloje. Šimtas kartų te-ko ten keliauti ir vaikštinėti su vaikais, žmona Jadvėga ir vienam. O antra, aš čia atkeliavdavau ir nuvykdavau į Hannoverio lietuvių stovyklą, kur aplankydavau savo dukros Giedrės krikšto tėvą, lituanistą Juozą Kašelioną, dūką, kuris savo laiku buvo Šakių pradžios mokyklų inspektorius, jo žmoną Reginą, mažą sūnų Antanuką ir jo žmonos tėvus pp. Andrukaičius. Be jų, ir mokytoją Antaną Petrauską, kurį 1975 šventaisiais metais įšven-tino į kunigus pats Popiežius, 100.000 žmonių ir mano akivaizdoje. Vieną kartą gaunu iš p. Reginos Kašelio-nienės telegramą, kad skubiai atvykčiau į J. Kašelio-nio laidotuves, kurį laidos Hannoverio kapinėse. Dalyva-vau. Taigi, Hannoveris, Stadhagenas ir Meerbecko sto-vyklos liko mano širdy, giliai prisimenant, kur ten gy-venome ir vargome 5 metus...

Taip besvažiojant, ekspresas neša nesustodamas ma-ne vis tolyn į Vakarus prie Bremeno. Nustoja lietus: li-jės. Pro juodus debesis prasikalė saulutė ir nušvito gra-žios laukų apylinkės, auksinės saulės spinduliais, kuriuo-se lingavo derlingi, brandūs javai. Visur lygumos, o lau-kai kaip pasaka. Visur pavyzdingas žemės ūkis. Kaimai tik raudonuoja, mat, visi namai iš raudonų plytų staty-ti, senoviškas namų statybos stilius. Taip važiuoju ir gėrėtosios ūkininkų laukais, sodybomis ir gražiais gamtos vaizdais. Rodos, keliaučiu Vilkaviškio apskrities lau-kais nuo geležinkelio stoties ar plentu į šv. Onos atlai-dus Alvite arba traukiniu į Kybartus, tai jokio skirtu-mo nebūtų, išskyrus sodybų suskirstymą. Mūsų ūki-ninkai gyvena vienkiesiuose, tai buvo lyg dvarukai, ap-supti sodais, o čia Vokietijoje daugiausia raudonuoja kaimai, pastatyti iš raudonų plytų, o namų stogai už-dengti raudonomis čerpėmis. (Apie tokią plytinę sody-bų Lietuvą rašė rašytojas Vytautas Alantas).

Bet ir Lietuvos pasienio pusėje buvo daug kur pas-tatyta panašūs ūkininkų namai su raudonais stogais. Tokia statyba atnešta iš Rytprūsių Vokietijos pusės į Vilkaviškio apskritį, kur daugumas ūkininkų gyvena ar-ti Vokietijos sienos.

Begalvodamas apie šią praeitį net nepajutau, kaip atsidūriau Bremene. Laikas prabėgo greit, buvo sekma-dienis, 1975 m. liepos 20 d. 2 val. po pietų, buvau Bre-mene.

Bremenas — didelis miestas ir geležinkelio stotis. Čia susikerta geležinkelių mazgas, iš kur traukiniai įvai-riomis kryptimis rieda į Skandinaviją, Lenkiją, Austri-ją, Šveicariją, Italiją, Belgiją, Olandiją, Prancūziją ir kt.

Švaistausi po gražią ir didelę stotį. Einu ir saugau savo lagaminus, kaip deimantų prikrautus, surinktos muziejines literatūros. Pirmiausia pasidedu į apsaugą lagaminus stotyje. Einu į bufetą užkasti. Pavalgęs einu į telefonų būdelę skambinti kpt. Bruszauskui, su kuriuo susipažinau Romoje. Jis man davė savo adresą ir tele-fono numerį, prašė, kad, važiuodamas pro Bremeną, paskambinčiau jam ir būtinai aplankyčiau jį namuose — Verdeno apylinkėje.

(Bus daugiau)

Antanas Rūkštelė

Gubos vidurdienyje

Great American Dream Machine.

Now it's time to make your savings work for you. The first step is to open a savings account. The second step is to make regular deposits. The third step is to let your money grow. The fourth step is to enjoy the fruits of your investment.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 %
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/4 %

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
222 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZLAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Kanados naujienos

ST. CATHARINES, Ont. — Niagaros Pusiasalio vengrai praėjusio spalio 24 d. Wellande patinėjo 20 metų sukaktį nuo sukilimo prieš okupantą — Sovietų Rusiją. Tame minėjime organizuotai dalyvavo St. Catharines Lietuvių B-nės valdyba, LVS "Ramovė" ir Povilo Lukšio šaulių kuopa su vėliavomis.

St. Catharinėje prieš kelis metus susiorganizavus Rytų Europos pavergtų tautų išlaisvinimo k-tui, visuose svarbesniuose minėjimuose, kurie liečia Sovietų okupacijas, yra talkina visi šiai organizacijai priklausantieji: lietuviai, latviai, estai, čekai, vengrai, ukrainiečiai ir lenkai.

Šiais metais Rytų Europos pavergtų tautų komiteto pirmininkas yra inž. Steponas Šetkus. Be to, Šetkus yra vienas pirmųjų šio komiteto aktyvūs organizatoriai. Inž. Steponas Šetkus vengrų minėjime Rytų Europos pavergtų tautų vardu pasakė griežtą kalbą prieš Sovietų Rusijos okupaciją Vengrijoje ir t. t. Šetkui baigus kalbą vengrai ir kiti Sovietų pavergtų kraštų dalyviai audringai plojo.

Vengrų minėjime lietuviai atkreipė visų dalyvių dėmesį: Lietuvos vėliava, "Ramovės" ir šaulių vėliavos. Lietuvos vėliavai asistavo ponios apsirėngusios tautiniais rūbais, šauliai uniformuoti. Ramovėnai juodais kostiumais. Už tai vykstiant minėjimui lietuvų grupė buvo suderinta pirmose kėdėse.

Buvo valdžios atstovų kalbėtojų, kurie pripažino, kad čia atvykę nepamiršta savo tautinių tradicijų, aprangos, ir rankų mostų, nurodė kaip pavyzdį lietuvių grupę.

Kreditas priklauso poniams: A. Ališauskieni, V. Alonderi, P. Kalanienai ir F. Janušnienai, dalyvavusioms minėjime su tautiniais rūbais. Taip pat ir šauliams — A. Šetkui, P. Baroniui ir J. Grevičiui šaulių uniformose. Vengrų minėjime buvo keletas valdžios atstovų, kurie pasisakė esą gimę ne Kanadoje. Wellando miesto majoras

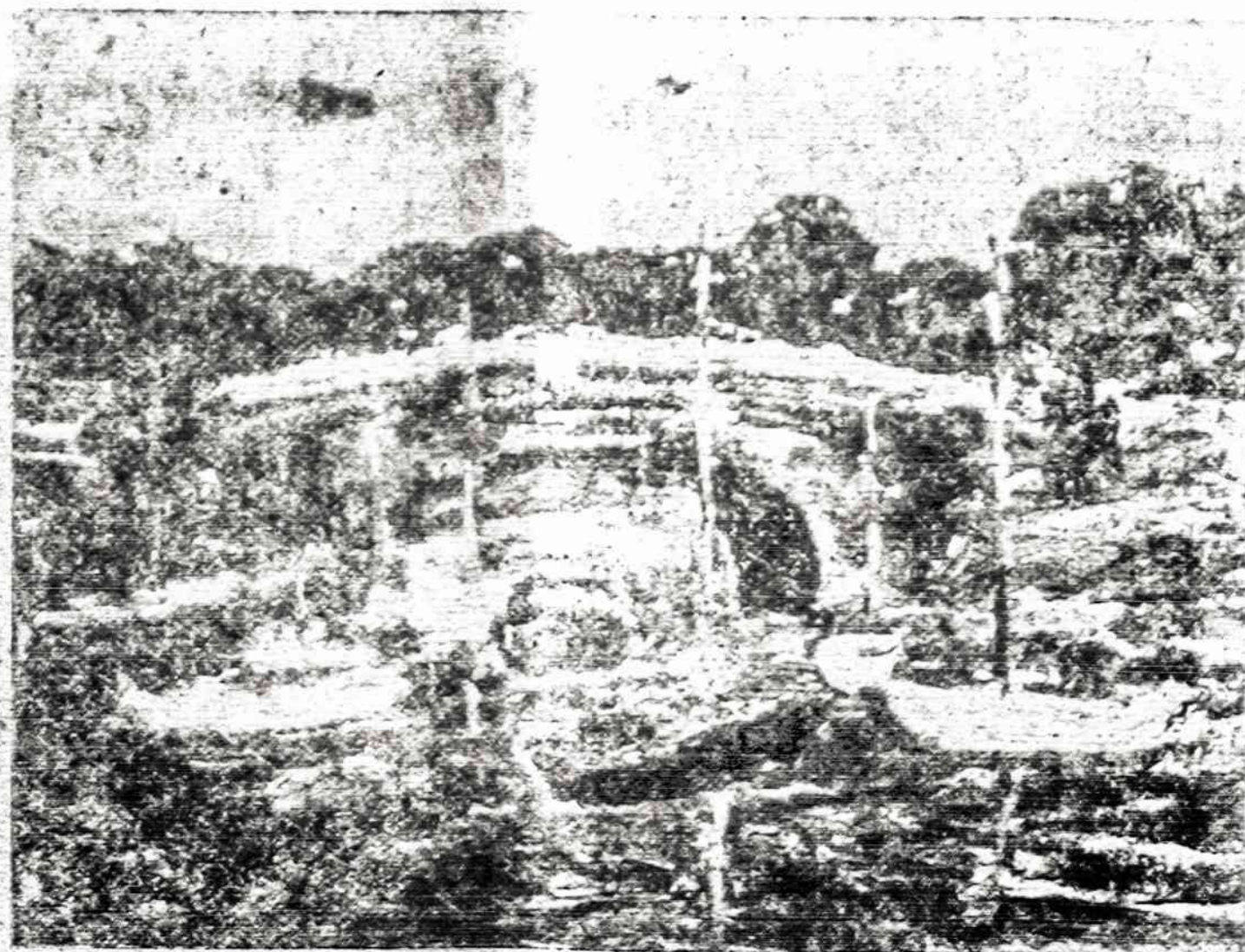
— burmistras savo kalboje pareiškė, kad Wellande yra 34 tautų žmonių ir gana palankiai atsiliepė apie naujus kanadiečius.

Pasikalbėjimas su Federalinės valdžios parlamentaru W. M. Andres

Dalyvaudamas pas vengrus, jų 20 metų prieš Sovietų Rusijos okupantą sukilimo demonstratyviniame minėjime ir lietuviams pasiročius su vėliavomis žygiuoti į salę priejo vienas nepažįstamas asmuo ir paklausė, kokios tautybės yra ši grupė? Pasakiau, kad esame lietuviai. Nepažįstamas asmuo pasakė, kad šiomis dienomis iš Sovietų Sąjungos lankosi Kanadoje 12 asmenų delegacija susipažinti su Kanados pramonę ir ūkininkystę. Pranešė, kad toje grupėje yra ir Lietuvos atstovas. Paklausiau, ar žinote jo pavardę. Atsakė, kad Zimanas. Kadangi buvau asistentas prie ramovėnų vėliavos, negalėjau daugiau išsikalbėti apie tą Sovietų delegaciją, reikėjo su vėliavomis žygiuoti į minėjimo salę.

Minėjimo pertraukos metu pasisekė surasti tą nepažįstamąjį asmenį. Prisistaciau jam kaip laikraščio korespondentas ir paklausiau, iš kur žinote, kad iš Sovietų Sąjungos yra atvykusi delegacija į Kanadą. Atsakė, kad yra parlamento atstovas W. M. Andres ir būnant Ottavoje jam teko su šia delegacija susipažinti. Pareiškė, kad tą delegaciją spalio 23 d. dieną lankėsi Niagara Falls. Ta proga pakviečiau "Lietuvos atstovą" Zimaną atsilankyti į parlamento atstovo W. M. Andres ūkį šalia Niagara Falls — Niagara-on-the Lake. Parlamento atstovas W. M. Andres pasisakė esąs vokiečių kilmės, iš Ukrainos atvykę į Kanadą, ir kadangi tėvas kalba rusiškai, tai Andres M. P. sudarė sąlygas "Lietuvos atstovui" G. Zimanui plačiau išsikalbėti apie Kanados ūkį.

Paklausiau W. M. Andres, kodėl apie Sovietų Sąjungos delegaciją nieko nerašoma spaudoje. Atsakė, kad tas priklauso nuo Otavos. Ta proga painformavau

M. Šileikis. Jackson Parko tiltas (aliejus)

W. M. Andres atstovą, kad Lietuva yra Sovietų okupuota, kad G. Zimanas yra senas komunistas ir žmogus, kurs, Sovietams okupavus Lietuvą, tapo laikraščio redaktorium, kuris redaguojamame laikraštyje garbina Sovietų komunizmą, kuris yra atsakingas už išžudymą 96 milijonų ir kelių šimtų tūkstančių lietuvių.

Genrikas Zimanas kaip "Lietuvos atstovą" kažkokioje Sovietų Rusijos delegacijoje

Painformavau W. M. Andres, kad G. Zimanas yra žydų kilmės, ištikimas žiauriam Sovietų Rusijos komunizmui, kerštingas lietuviams. Kaip nusipelnęs sovietiniam komunizmui ir patikimas Maskvai, todėl ir atvyko su Sovietų delegacija kaip "Lietuvos delegatas".

Pagal komunistų išleistą enciklopediją

Genrikas Zimanas gimė 1910 m. Kurdimakščiuose, Lazdijų rajone. Jo tėvai buvo dvaro ūkininkai. 1933 m. jis užmezgė ryšius su LKP. Nuo 1934 m. komunistų partijos narys. Jo bute 1934-35 m. buvo daromos LKP Kauno raj. k-to organo "Revoliucinis darbininkas" matricos. 1937 m. padėjo organizuoti LKPCK pogrindžio ryšius. Kaip nusipelnęs komunistas. Sovietams 1940 m. okupavus Lietuvą, G. Zimanas buvo paskir-

tas Maskvos "Tiesos" atsakominguoju redaktorium.

1941 m. kilus sovietų-vokiečių karui pabėgo į Sovietų Sąjungą ir dirbo LKPCK Maskvoje. 1942 m. LKPCK propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjo pavaduotojas; 1942 m. XI.26 d. paskirtas LKPCK ir Lietuvoje Sovietinio partizaninio judėjimo štabo operatyvinės grupės viršininko pavaduotojas. 1943 m. IV atvykęs į Baltarusiją Kozėnų miškuose, Narociaus ež. apylinkėse, su sovietų partizanais užpuolino vokiečius. 1943 m. X m. Rūdninkų girioje, Alytaus apskrityje "partizanavo". 1944 m. VI 3 d. Rūdninkų girios partizanai prie Pirciupio apšaudė vokiečių važiuojamas automašinas ir keli vokiečiai buvo nužaudyti. Tą pačią dieną vokiečiai pasiuntė į Pirciupio kaimą baudžiamąjį būrį, apsupo kaimą ir išžudė 114 Lietuvos žmonių. Už Pirciupio kaimo tragediją yra atsakingi iš Sovietų Sąjungos pasiųsti partizanai, jų tarpe ir buvęs sovietų partizanas G. Zimanas. Jei Rūdninkų giriose rusų partizanai nebūtų užpuolę vokiečių važiuojančias automašinas ir nukovę kelis vokiečius, Pirciupio kaimo gyventojai nebūtų nukentėję. Rūdninkų girios partizanai sovietų rusai taip pat šaudė lietuvius ūkininkus ir plėšikavo. Nuo jų rankos žuvo ramūs ūkininkas Stašauskas, ir kiti, kurie nerėmė komunistų

partizanų ir nesutiko būti jų šnipais.

Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą G. Zimanas jau buvo paskirtas "Tiesos" vyriausio redaktorium nuo 1945-70 m. Nuo 1971 m. žurnalo "Komunistų" redaktorium.

Vargiai G. Zimanas būtų su Kremliaus pagalba įkopus į pačią viršūnę, jei Kremlius būtų turėjęs žinių, kad G. Zimanas atsilankydavo: Ožėskienės gatvėje visiems saugumiečiams žinomą 6-tą kambarį, kur susitikdavo su P. Spiridonovu-Lašu, kuris už suteiktas priešvalstybines žinias neblogai sumokėdavo. P. Spiridonovas-Lašas jau miręs, bet jo pavaldiniai lankosi laisvame pasaulyje ir reikalauja esant apie tokius dviveidžius suteikia žinių. J. Šarapnickas

HOT SPRINGS, ARK.

Trumpai

Hot Springs lietuviams darosi vis patrauklesnis ir patrauklesnis. Daug lietuvių atvažiuoja ieškodami geresnės ir saugesnės vietos apsigyventi, kiti lanko gimines ir pažįstamus, tretį pasimaudyti karštosse voniose: sveikata pataisyti. Šiomis dienomis čia atsikėlė nuolatiniams apsigyvenimui Vytas Tamo

Prezidentiniams rinkimams pasibaigus

Ar prezidentiniai rinkimai pasibaigę lapkričio 2-ąsias užbaigti prekybininkų ir gamintojų, o taipgi ir vartotojų rūpesčius ir rodoma nepasitikejimą krašto ūkiu? Ar sugebės pasijudinti tvirtu žingsniu teigiamą krašto gerovės linkme visa krašto ekonomija?

Istorija sako, kad pagrindinės ekonominės jėgos, bet ne publikos reakcija pasibaigus prezidentiniams rinkimams bei nau-

jojo prezidento priemonės ekonominėje krašto srityje išdirbs prekybos ir pramonės ateities planus.

Telkė, kad nauja Amerikos rinktoji administracija imsis priemonių, gal būtų sumažinama mokesčių; pagyvinti prekybą ir išplėsti pramonę, norėdama sumažinti bedarbių skaičių. Trylikos milijonų dolerių, kuriuos prez. Fordo administracija dėl vieno ar kito priežastį suvelino išleisti, bus pagreitinatai eikvojami ateinančių mėnesių bėgyje. Bet sumažintų mokesčių įtaka, padidintas vartotojų išlaidumas, — jei iš viso kongresas panorės veiksmingai mažinti mokesčius, — tik palaipsniui, lėtu tempu tepasireikš.

Lietuvos saldainiai ir bulvienės

Kapitonas Petrasas taip ir liko kapitonu, nors kiti ben dralaispniai kilo. Turbūt kam nors jo pažiuros nepatiko... Persitardavom mielu žodžiu, jam esant Kaune, (jis buvo šančiuose). Man važiuojant 1933 metais Amerikon, klausė ką galėtų įduoti dovanų jo seseriai, (gyvenančiai arti Čikagos). Sakau — Lietuvos saldainių! (Mūsų saldainiai buvo 100% natūralūs — šiauliuose "Birūtes" savininkas Vaitkus pats turguje rinko ir pirkto jiems uogas ir vaisius). Atvežus seseriai dovaną — ji nusitebo: juk Amerikoje saldainių krautvių neatsimusi!.. (Man buvo nejauku išgirsti...).

Bet jūdrioji čikagietė Ona Aleliūnienė sumanė importuoti Lietuvos saldainius ir platinti per piknikus ir visokius "parangimus". Jai sekėsi. Su sūnumi, virve keldavo dėžes į aukštą, atsiėmusi iš miltinės.

O su Petrasu daug bulvienės su pienu esą išvalges; jam, ir jo broliai, lankant šiauliuose mokyklą, tėvas atveždavo bulvių ir pieno į išnuomotą tuščią namelių miesto pakraštį, vaikai išvardavo pilną didelį katilą, visai dienai — ir mane, svečią, visuomet valšino.

Arėjas Vitkauskas

SODYBU PIEVELES

Nieko nėra gražesniu apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrinėti. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šetoko knygelė, kuri vadinas:

SODYBU PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsisiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos ir krašto politiką. 102 psł. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksandro knyga aprašanti paskutinių 80 (1860-1940) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų stulksius darbus 664 psł. Kaina \$10. Išleido Amerikos lietuvių istorijos draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 43 pasaulietiški chorai, 9 būrytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bendrai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVISKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmėnas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymas, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psł. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psł. kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, pabrėžiant jo lanką Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psł. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko,

prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

401 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

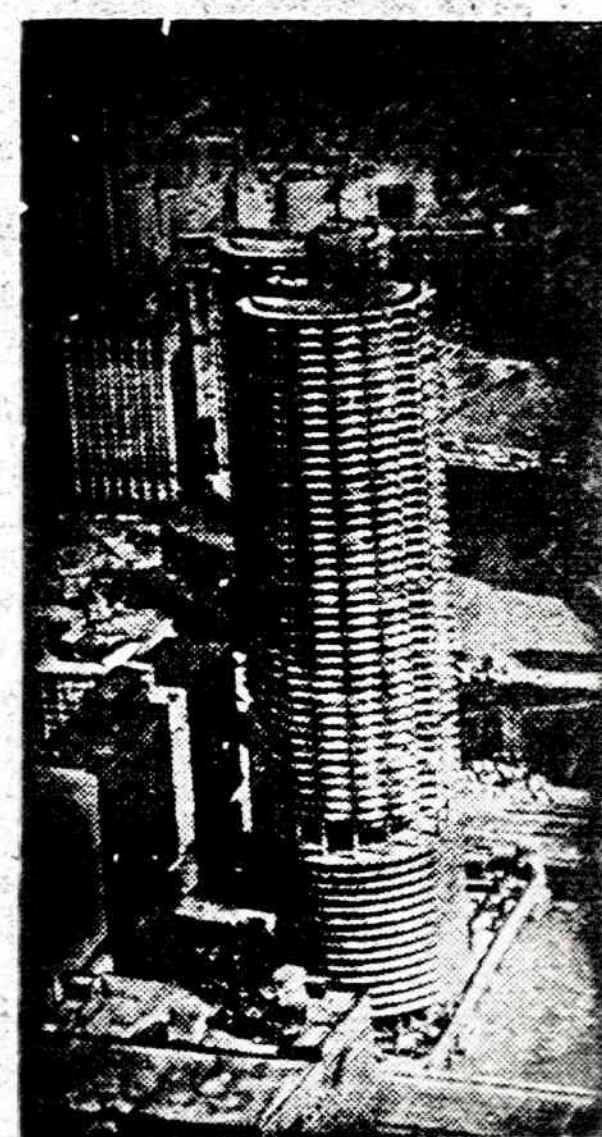
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siunčiamam siuntinius i Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsim adresuotai, jei prisiųsė čekį arba Money Order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1928 metais.

Ištaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

TEL. 421-3070

ARGENTINOS VEIKEJO ALEKSANDRO MIČIUDO ŽODIS

Všų pirmiausia sveikinų ir mui", posėdžiui. dėkoju "Naujienu" red. užpa- talpiniu žinių iš Argentinos lietuvių gyvenimo, ypač pas- kutiniu laiku, kada mus pra- rėjo lankyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės siunčiami sve- čiai su dviprasmiškais tikslais.

P. L. B-nės pirm. B. Nainio įgalios atvyko pas mus P. J. Kavaliūnas, sakęs stengsis padėti švietimui. Už tą mes bu- tumėm patenkinti ir dėkingi, bet pasirodė aiškiai, kad tas "švietimas" faktinai buvo pri- dengimas savotiško nepagei- dauto tikslo: brovimasis į ALOS Tarybos vidaus reika- lus, parodant stoką apdairumo ir tean tikrą nachališkumą. Po- nas J. K., apeidamas šį veiks- nį ir jos santvarką, pakvietė organizacijų atstovus "pasitari-

blemas tvarkomės patys be jo- kio tarpininko.

2. Nėra J. K., atseit PLB-nės kompetencijoj ALOST vidaus reikalai.

3. ALOST statutas buvo sa- vo laiku beveik du metus ištu- dijuotas, kuopščiai išdirbtas, priimtas visų organizacijų, api- ma visas ALOST veiklos sritis, tinka šių dienų reikalams ir ne reikalingas esminio pakeiti- mo.

4. Mes iš viso J. K. nekviestėm. Aplamai, kai kuriems P. L. B-nės žmonėms, kuriems per- daug rūpi kitų kraštų lietuvių organizacijų statutai, neišven- giamai reikia priminti P. L. B- nės nuostatus, kurie sako:...

"Bendruomenės nariai yra vi- si lietuviai. Tačiau teisinė pa- dėtis bendruomenėje ne visų lietuvių yra vienoda. Tuo at- vilgiu jie dalijasi į pilnateisius ir nepilnateisius. Pilnateisiai sėdžio nešaukti del sekančio: savo teises gali prarasti. Teisę praranda, a) Kas kenkia lietu-

NEPAVYKES SIMPOZIUMAS

L. T. S-gos Chicago sky- riaus metinis susirinkimas įvyko spalio 10 d. ir tuo pačiu laiku buvo suruoštas simpoziumas, kuris spaudoje išsamiai jau buvo aprašytas A. Berzie- nės. Nors reportażas netenden- cingas, bet vis dėlto vienas pa- giria, o kitus papeikia, gal ir dėlto, kad skaitytojai būtų įdo- mesnis pasiskaityti. Tai įpras- ta žurnalistų taktika.

Nežiūrint gero noro simpo- ziumą išdailinti rašo, kad de- batuose buvo gana taiklių ir aštrių pasisakymų, bet kultū- ringa forma buvo išlaikyta iki- galo. Reikia manyti, kad ir ne- visai taip buvo, nes spaudoje jau pirmieji "sūviai" pasirodė. Todėl reikėtų iš šalies gal kiek objektyviau pasisakyti, tai vis bus įnešta daugiau šviesos sim- poziuiui įvertinti.

Labai gaila, kad buvusieji prie atskiro stalo žurnalistai, dar iki šiol neparašė savo iš- pūdžių iš vienintelio tos rūšies simpoziumo. Todėl norint ne- norint mėginsiu pasidalyti sa- vo asmeniškais spūdziais apie taip vykusiai ir sklandžiai anot A. Berzienės parašymo,

vių tautai, b) Kas priešingas Lietuvos Nepriklausomybei, c) Kas pritaria bolševikinei oku- pacijai (10 str.).

Vadinasi, prie tų nepilnatei- sių priklauso tie, kurie priklaus komunistų partijai, kurie giria dabartinę Lietuvos padė- tį, kurie giria Sovietų Sąjungą ir jos tvarką ir kitokie svetimų valstybių pagelbininkai ar pri- tarėjai Lietuvos naikinimo dar- bo. Tokie nariai nustoja lietu- vio teisių".

Ogi toks yra P. Ozinskas, "A. L. Balso" redaktorius ir leidėjas? Del to yra pašalintas iš ALOS Tarybos. Bet... daly- vo J. K. sušauktame posėdyje. Be komentaro.

Iš kitos pusės, atrodo kad kaikurie P. L. B-nės V-bos žmo- nės turi pakankamai laiko rū- pintis kitų kraštų lietuvių rei- kalais, bet keista suderinti, kad praėjus daugiau pusei metų, (dabar jau apie 10 mėnesių) dar nėra III PLJK aiškios ga- lutinės apyskaitos. Tik žino- me, kad buvo daug tūkstančių dolerių surinkta. (Iš turistų ge- ro kai per daug paimta, ką gali- ma įrodyti), bet kiek jų liko ir kaip bus panaudoti?

Apyvarta labai didelė tačiau, apyskaita turėjo būti pristaty- ta savo laiku. Delsimas patei- sina tuos lietuvių, kurie kal- ba arba rašo nepalankiai finan- sų atžvilgiu.

Yra ir daugiau įdomios in- formacijos, bet paliksimė ki- tam kartui. Prašau patalpinti "Naujienuose", labai ačiū.

Su geriausiais linkėjimais ir gilia pagarba.

Aleksandras A. Mičiudas
A.L.O. S. Tarybos Pirmininkas

pravestą simpoziumą.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad LTS-gos Chicago skyriaus vadovybė yra sumani ir išra- dinga, nes norėdama susirinki- me padidinti dalyvių skaičių, sugalvojo suruošti simpoziumą gražiu ir patraukliu pavadinimu, — siekimas savybėje pa- siaiskinti Amerikos lietuvių organizacinę santvarką... Ar begali būti kas patrauklesnio ir reikalingesnio dabartinio metu? Pranešėjai irgi parink- ti ne bet kokie, būtent: po vie- ną atstovą "mūsų ir jūsų" pu- sės, atseit, už bendradarbiavi- mą ir prieš, o pats moderato- rius lyg ir "bepartinis", kas sa- vaine pridoda didesnį orumą svarstyboms.

Moderatorius V. Kasniūnas prieš atidarydamas simpoziumą, paskelbė ir tam tikras tai- sykles: trumpai kalbėti, kalbo- je neliesi asmenų bei organi- zacijų, vengti bet kokių užga- lojimų, žodžių, niekam neuž- minti ant "mazolio" ir pana- šiai. Taip ir kilo dalyviuose klausimas, tai apie ką bus kal- bama ir kas kalmama? Esant neaiškumui pakilo įtampa ir salė musčiavo lyg oras prieš audrą, nes visi laukė kažko įdomaus.

Pirmasis buvo pranešėjas, kalbėtojas A. Juodvalkis, kuris pasisakė laikyis moderato- riaus nurodymų ir savo asme- niškų komentary nedarysias, tik perskaitys Lietuvių chartą ir citatas iš spaudos. Netikėta staigmena — teko pasiklausy- ti beveik atmintinai visiems jau žinomą chartą, o skaitan- tiems spaudą su rašytoms ci- tatoms yra ganėtinai susipa- žinta, kurios gražiomis savo "filosofijomis" nieko neišspren- džia.

Tai va iš didelio debesio iš-ėjo mažas lietus, nes paaiškėjo kad tik bus kalbama apie L. B-nės negalavimus. Vis tik A. Juodvalkis, perskaitys chartą ir spaudos citatas, neiškentė nepakomentavęs ir nurodė vi- sus L. B-nės gražius nuveiktus darbus. Kvietė visus vienybėn ir susitarti bendrai veikti Lie- tuvos labui. Bet tuo pačiu, pro- kuroriškai apkalino visus tuos kas klišudo L. B-nei dirbti nu- matytiems dideliems darbus. Gi tie darbai, kurie nori žino- ti, visiems gerai žinomi. Gerai sakoma, kad iš darbų galima žmogų pažinti, ypatingai orga- nizacija tik iš darbų save at- estuoja.

(Bus daugiau)

MONDALE PRALAIMĖJO PATS SAVO GIMTINĖJE

AFTON, Minn. — Carterio pasirinktas į viceprezidentus Walter Mondale savo gimtaje- me miestelyje Afton, Minn., rin- kimus pralaimėjo; Jimmy Car- terio ir Walter Mondale bend- ras tikėtas gavo 580, o Fordo- Dole tikėtas gavo 650 balsus.

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarių Europoje
KAZYS KARUZA

Taip pajūriu važiuojame toliau. Retai kur sustoja, ekspresas juk neprivalo stovinėti mažose stotyse, o tik didelėse-centrinėse. Taip privažiavome didesnę miestą ir uostą: Halmstadą ir Helsingborgą. Didelis uostas, kuris buvo "pažabotas" visokiais geležiniais stulpais ir laivų keltuvalis. Per trumpą laiką perkėlė į antrą Helsingborgo uosto pusę, kur sustoję traukinys Kipenagene, ir mūsų vagonai subraškėjo, sudundėjo ir vėl nešasi toliau. Dar kartą kelė per platų uostą-Lollando antrojoje pusėje ma- tėsį daug laivų, geležinių stulpų, milžiniškų keltų bei vielių, lyg būtų vaizdas ir gyvenimas ne šios žemės žmo- gaus proto sukurtas. Mažai matėsi žemyno, tik tiltai ir geležis, kai kur ant vandens plaukiojo žiburiai. Taip mū- sų traukinys nuriedėjo nuo laivo ant geležinio tilto, traukiniui kiek pavaižavus, pasitiko mus vokiečių poli- cija ir muitinės valdininkai. Patikrino pasus, bet multi- ninkai tik pasisveikino ir nuėjo vagonais toliau. Jau buvo brėkstantis rytas, bet apsiniaukęs visas dangus, ir pylė lietus. Traukinys ėmė važiuoti visu greičiu per lygius ir gražius laukus, miškus. Galvoju, kad greitai būsime Hamburge. Dar norėčiau ten sustoti ir aplankyti savo senų laikų gerą bičiulį Juozą Zaleduonį, bet vėliau pakei- čiau savo nuomonę. Sustojus traukiniui Hamburge, lie- pos 20 d. 9 val. ryto, turėjau apie valandą laiko pasi- vaikščioti. Galėčiau kur nors pasukti. Žinoma nuvažiuo- čiau su taksi pas kun. V. Šarką, bet tas prieš dvi dienas išvažiavo į Romą. Tuomet apsisprendžiau eiti į stoties bufetą. Pasilsėjus einu į peroną, kuriame jau laukė eks- presas, pasiruošęs dūmti į Bremeną, važiuojant per Hannoverį. Sėdžiu vagone. Pajudėjo ekspresas ir netru- kus prispaudė savo juodus padus Hannoverio geležinke- lio stotyje. Galvoju, šis miestas, Stadhagenas ir Meer- becko lietuvių stovyklose yra mano atminties punktai, nes čia vargo dienomis, kada beveik prieš 30 metų gyve- nome Meerbecko lietuvių stovykloje. Šimtas kartų te- ko ten keliauti ir vaikštinėti su vaikais, žmona Jadvyga ir vienu. O antra, aš čia atkeliavdavau ir nuvykdavau į Hannoverio lietuvių stovyklą, kur aplankydavau savo dukros Giedrės krikšto tėvą, lituanistą Juozą Kašelioną, dūką, kuris savo laiku buvo šakių pradžios mokyklų inspektorius, jo žmoną Reginą, mažą sūnų Antanuką ir jo žmonos tėvus pp. Andrukaičius. Be jų, ir mokytoją Antaną Petrauską, kurį 1975 šventaisiais metais įšven- tino į kunigus pats Popiežius, 100.000 žmonių ir mano akivaizdoje. Vieną kartą gaunu iš p. Reginos Kašelio- nienės telegramą, kad skubiai atvykčiau į J. Kašelio- nio laidotuves, kurį laidos Hannoverio kapinėse. Dalyva- vau. Taisi, Hannoveris, Stadhagenas ir Meerbecko sto- vyklos liko mano širdy, gliai prisimenant, kur ten gy- venome ir vargome 5 metus...

Taip besvajojant, ekspresas neša nesustodamas ma- ne vis tolyn į Vakarus prie Bremeno. Nustoja lietus li- jės. Pro juodus debesis prasikalė saulutė ir nušvito gra- žios laukų apylinkės, auksinės saulės spinduliai, kuriuo- se lingavo derlingi, brandūs javai. Visur lygumos, o lau- kai kaip pasaka. Visur pavyzdingas žemės ūkis. Kaimai tik raudonuoja, mat, visi namai iš raudonų plytų staty- ti, senoviškas namų statybos stilius. Taip važiuoju ir gėriuosi ūkininkų laukais, sodybomis ir gražiais gamtos vaizdais. Rodos, keliaučiau Vilkaviškio apskrityje lau- kais nuo geležinkelio stoties ar plentu į šv. Onos atlai- dus Alvite arba traukiniu į Kybartus, tai jokio skirtu- mo nebūtų, išskyrus sodybų suskirstymą. Mūsų ūki- ninkai gyveno vienkiesiuose, tai buvo lyg dvarukai, ap- supti sodais, o čia Vokietijoje daugiausia raudonuoja kaimai, pastatyti iš raudonų plytų, o namų stogai už- dengti raudonomis čerpėmis. (Apie tokią plytinę sody- bų Lietuvą rašė rašytojas Vytautas Alantas).

Bet ir Lietuvos pasienio pusėje buvo daug kur pas- tatyta panašūs ūkininkų namai su raudonais stogais. Tokia statyba atnešta iš Rytprisių Vokietijos pusės ir Vilkaviškio apskritį, kur daugumas ūkininkų gyveno arti Vokietijos sienos.

Begalvodamas apie šią praeitį net nepajutau, kaip atsidūriau Bremene. Laikas prabėgo greit, buvo sekma- dienis, 1975 m. liepos 20 d. 2 val. po pietų, buvau Bre- mene.

Bremenas — didelis miestas ir geležinkelio stotis. Čia susikerta geležinkelių mazgas, iš kur traukiniai įvai- riomis kryptimis rieda į Skandinaviją, Lenkiją, Austri- ją, Šveicariją, Italiją, Belgiją, Olandiją, Prancūziją ir kt.

Svaistausi po gražią ir didelę stotį. Einu ir saugau savo lagaminus, kaip deimantų prikrautus, surinktos muziejines literatūras. Pirmiausia pasidedu į apsaugą lagaminus stotyje. Einu į bufetą užkasti. Pavalgęs einu į telefonų būdelę skambinti kpt. Bruszauskui, su kuriuo susipažinau Romoje. Jis man davė savo adresą ir tele- fono numerį, prašė, kad, važiuodamas pro Bremeną, paskambinėčiau jam ir būtinai aplankyčiau jį namuose — Verdeno apylinkėje.

(Bus daugiau)

Antanas Rūkštelė

Gubos vidurdiennyje

Great American Dream Machine.

Now it's time to make your savings work for you. Buy a U.S. Savings Bond today. They're the best way to save regularly!

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thru. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Kanados naujienos

ST. CATHARINES, Ont. — burmistras savo kalboje pabrėžė, kad Wellande yra 34 tautų žmonių ir gana palankiai atsiliepė apie naujus kanadiečius.

Pasikalbėjimas su Federalinės valdžios parlamentaru W. M. Andres

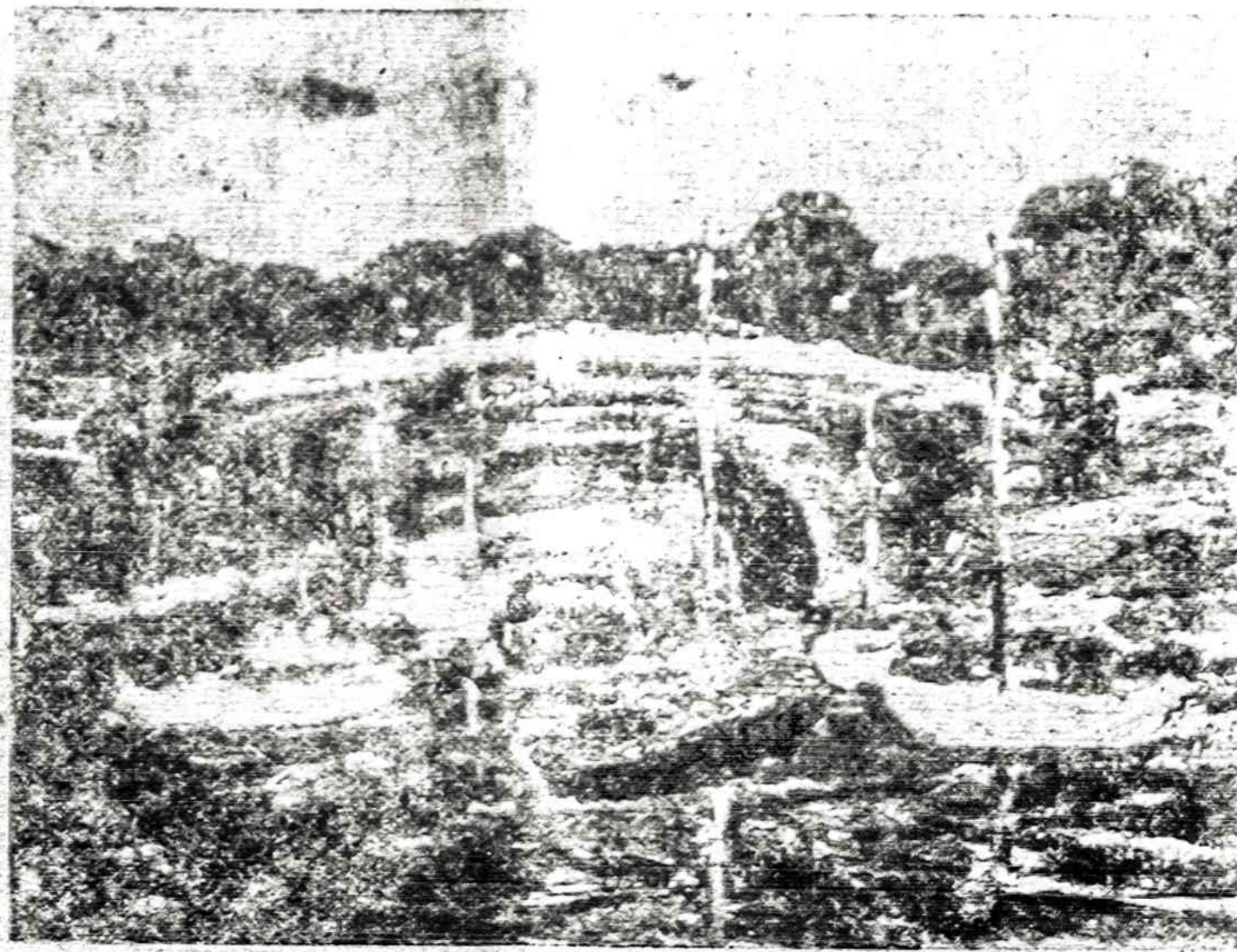
Dalyvaudamas pas vengrus, jų 20 metų prieš Sovietų Rusijos okupantą sukilimo demonstratyviniame minėjime ir lietuviams pasituošus su vėliavomis žygiuoti į salę priejo vienas nepažįstamas asmuo ir paklausė, kokios tautybės yra ši grupė? Pasakiau, kad esame lietuviai. Nepažįstamas asmuo pasakė, kad šiomis dienomis iš Sovietų Sąjungos lankosi Kanadoje 12 asmenų delegacija susipažinti su Kanados pramone ir ūkininkyste. Pranešė, kad toje grupėje yra ir Lietuvos atstovas. Paklausiau, ar žinote jo pavardę. Atsakė, kad Zimanas. Kadangi buvau asistentas prie ramovėnų vėliavos, negalėjau daugiau išsikalbėti apie tą Sovietų delegaciją, reikėjo su vėliavomis žygiuoti į minėjimo salę.

Minėjimo pertraukos metu pasisekė surasti tą nepažįstamą asmenį. Prisistatė jam kaip laikraščio korespondentą ir paklausiau, iš kur žinote, kad iš Sovietų Sąjungos yra atvykusi delegacija į Kanadą. Atsakė, kad yra parlamento atstovas W. M. Andres ir būnant Ottawoje jam teko su šia delegacija susipažinti. Pareiškė, kad tą delegaciją spalio 23 d. dieną lankėsi Niagara Falls. Ta proga pakviečiau "Lietuvos atstovą" Zimąną atsilankyti į parlamento atstovo W. M. Andres ūkį šalia Niagaros Falls — Niagaros on-the Lake. Parlamento atstovo W. M. Andres pasisakė esąs vokiečių kilmės, iš Ukrainos atvykę į Kanadą, ir kadangi tėvas kalba rusiškai, tai Andres M. P. sudarė sąlygas "Lietuvos atstovui" G. Zimaniui plačiau išsikalbėti apie Kanados ūkį.

Paklausiau W. M. Andres, kodėl apie Sovietų Sąjungos delegaciją nieko nerašoma spaudoje. Atsakė, kad tas priklauso nuo Otavos. Ta proga paaiškinavau, kad Zimanas buvo paskirtas Maskvos "Tiesos" atsakopartizanų ir nesutiko būti jų šnipais.

Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą G. Zimanas jau buvo paskirtas "Tiesos" vyriausiu redaktorium nuo 1945-70 m. Nuo 1971 m. žurnalo "Komunistas" redaktorium.

Vargiai G. Zimanas būtų su Kremliaus pagalba įkopus į pabėgimo, jei Kremlius būtų turėjęs žinių, kad G. Zimanas atsilankydavo: Ožeskiens gatvėje visiems saugumiečiams žinomą 6-tą kambarį, kur susitikdavo su P. Spiridonovu-Lašu, kuris už suteiktas priešvalstybines žinias nebologai sumokėdavo. P. Spiridonovas-Lašas jau miręs, bet jo pavaldiniai lankosi laisvame pasaulyje ir reikalui esant apie tokius dvideidžius suteikia žinių. J. Šarapnickas

M. Šileikis Jackson Parko tiltas (aliejus)

W. M. Andres atstovą, kad Lietuva yra Sovietų okupuota, kad G. Zimanas yra senas komunistas ir žmogus, kurs, Sovietams okupavus Lietuvą tapo laikraščio redaktorium, kuris redaguojamame laikraštyje garbina Sovietų komunizmą, kuris yra atsakingas už išžudymą 96 mil. žmonių ir kelių šimtų tūkstančių lietuvių.

Genrikas Zimanas kaip "Lietuvos atstovas" kažkokioje Sovietų Rusijos delegacijoje

Painformavau W. M. Andres, kad G. Zimanas yra žydų kilmės, ištikimas žiauriajam Sovietų Rusijos komunizmui, kerštingas lietuviams. Kaip nusipelnęs sovietiniam komunizmui ir patikimas Maskvai, todėl ir atvyko su Sovietų delegacija kaip "Lietuvos delegatas".

Pagal komunistų išleistą enciklopediją

Genrikas Zimanas gimė 1910 m. Kurdimakščiuose, Lazdijų rajone. Jo tėvai buvo dvaro nuomininkai. 1933 m. jis užmezgė ryšius su LKP. Nuo 1934 m. komunistų partijos narys. Jo bute 1934-35 m. buvo daromos LKP Kauno raj. k-to organo "Revoliucinis darbininkas" matricos. 1937 m. padėjo organizuoti LKPCK pogrindžio ryšius. Kaip nusipelnęs komunistas. Sovietams 1940 m. okupavus Lietuvą G. Zimanas buvo paskirtas Maskvos "Tiesos" atsakopartizanų ir nesutiko būti jų šnipais.

Prezidentiniams rinkimams pasibaigus

Ar prezidentiniai rinkimai pasibaigę lapkričio 2-ą sugėbės užbaigti prekybininkų ir gamintojų, o taipgi ir vartotojų rūpesčius ir rodoma nepasitikėjimą krašto ūkiu? Ar sugėbės pasijudinti tvirtu žingsniu teigiamą krašto gerovės linkme visa krašto ekonomija?

Istorija sako, kad pagrindinės ekonominės jėgos, bet ne politikos reakcija pasibaigus prezidentiniams rinkimams bei naujo prezidento priemonės ekonominiame krašto srityje išdėstytos ir pramonės ateities planas.

Telėybė, kad nauja Amerikos prezidento administracija išsiskiria mokėsiuos, pagyvinti prekybą ir išplėsti pramonę, noredama sumažinti bedarbių skaičių. Trylika milijonų dolerių, kuriuos prez. Fordo administracija dėl vieno ar kito priežastų suvelino išleisti, bus pagreitinatai veikjami ateinančių mėnesių bėgyje. Bet sumažintų mokėsiuos įtaką, padidintą vartotojų išlaidumas, — jei iš viso kongresas panorės veiksmingai mažinti mokesčius, — tik palaipsniui, lėtu tempu tepasireikš.

Neseniai čia lankėsi Bronė Kazlauskienė, Ema Hartmanienė, V. Viliūnienė, Kizlauskai, prelatas Mozeris, kun. Katauskas ir daug kitų.

Lietuvos saldainiai ir bulvienės

Kapitonas Petrauskas taip ir liko kapitonu, nors kiti ben dralaispniei kilo. Turbūt kam nors jo pažiūros nepatiko... Persitardavom mielu žodžiu, jam esant Kaune, (jis buvo šandčiuose). Man važiuojant 1933 metais Amerikon, klausė ką galėtų duoti dovanų jo seseriai, (gyvenančiai arti Čikagos). Sakau — Lietuvos saldainių! (Mūsų saldainiai buvo 100% natūralūs — šiauliuose "Birutės" savininkas Vaitkus pats turguje rinko ir pirkto jiems uogas ir vaisius). Atvežus seseriai dovaną — ji nusitebo: juk Amerikoj saldainių krautuvių neatsimusi!.. (Man buvo neįauku išgirsti...).

Bet jūdrioji čikagietė Ona Aleliūnienė sumanė importuoti Lietuvos saldainius ir platinti per piknikus ir visokius "pūrenigimus". Jai sekėsi. Su šumumi, virve keldavo dėžes į aukštą, atsiėmus iš muitinės. O su Petrausku daug bulvienės su pienu esu išvalges: jam, ir jo broliui, lankant šiauliuose mokyklą, tėvas atveždavo bulvių ir pieno į išnuomotą tuščią namelį miesto pakrašty, vaikai išvirdavo pilną didelį katilą, visai dienai — ir mane, svečią, visuomet valšino.

Arėjas Vitkauskas

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinasi:

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele parduodinėja. Užrašiusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsisiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygu rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygu rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksa Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1869-1950) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 49 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, liaisvamaniškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiųntumui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryta kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsintus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko,

prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

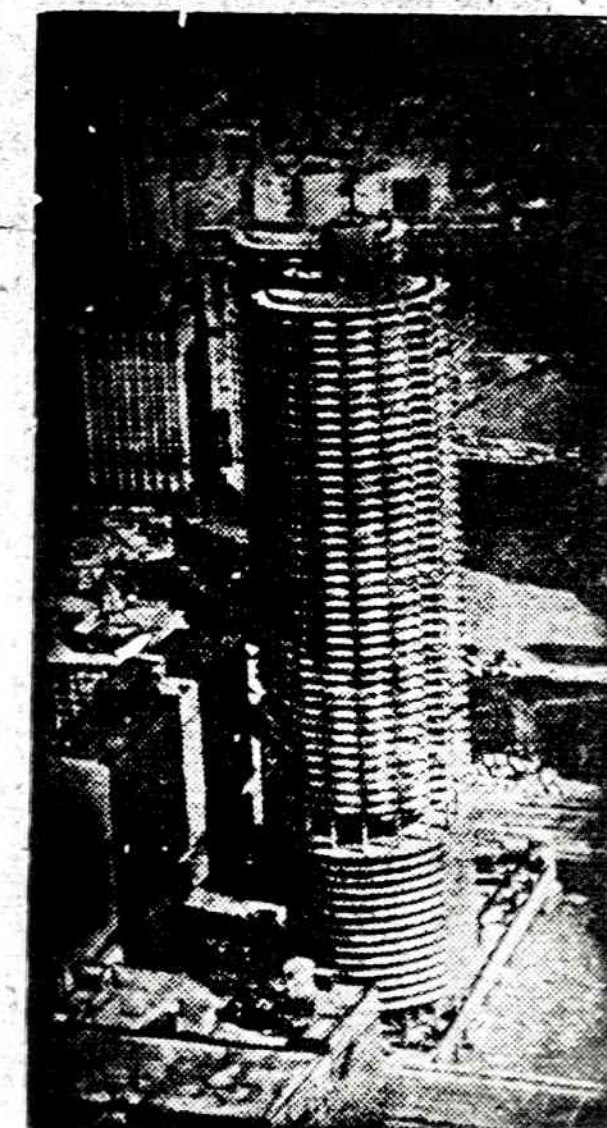
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovaną globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsim adresuotai, jei prisiųsite čekį arba Money Order tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Firma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1928 metais.

TEL. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago III, 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.	

Alta - lietuvių politikos pagrindas

Amerikoje yra daug lietuvių, turinčių įvairiausias politines pažiūras. Daugelis yra susiorganizavę į grupes ir stengiasi įtikinti savo pažįstamus turimais geresnėmis politinėmis, filosofinėmis ir dorovinėmis pažiūromis, bet yra ir pavienių asmenų, kurie nepriklauso jokiai politinei grupei, bet turi savo įsitikinimus, kuriais vadovaujasi kiekvienam svarbesniam klausimui. Pavieniai Amerikoje labai mažai gali padaryti, nes kraštas nepaprastai didelis ir spaudos laisvė duoda progos kiekvienam kartas nuo karto išdėstyti, jeigu ne visus, tai bent pagrindinius įsitikinimų dėsnius.

Politika ir visuomeniniai reikalai susirūpinę lietuviai įsitikino, kad jie gali daugiau padaryti susiorganizuoję. Jie sudarė savo įsitikinimų žmonių partijas, grupes, sąjungas ir kiekvienas turimomis priemonėmis bando įtikinti kitus geresnėmis savo pažiūromis. Bet kai Lietuva ištiko didelę nelaimę, kai rusai atėmė kraštui nepriklausomybę ir pavergė visą tautą, tai Amerikos lietuviai pamatė, kad paskiros grupės, net pačios gausiausios, didesnės pagalbos nepajėgs suteikti rusų vergijon patekusiai lietuvių tautai, jie pradėjo planuoti ir tartis, kaip galima būtų visų Amerikos lietuvių pastangas sukaupiti į vieną jungtį, kad visi galėtų padaryti spaudimą į galingos valstybės politikus. Jie įsitikino, kad galės daryti stipresnės įtakos tikrai tuo atveju, jeigu dirbs vieningai. Visos didesnės Amerikos lietuvių politinės grupės ir frateriškai susivienijimai sudarė Amerikos lietuvių Tarybą, nustatė jai gaires, išdėstė pagrindinius principus ir ryžosi didesniems arabams.

Šiandien Amerikos lietuvių Taryba yra stipriausias Amerikos lietuvių politikos pagrindas. Laikai keitėsi ir žmonės keitėsi, bet Amerikos lietuvių Taryba pasiliko ta pati. Ji ne tik atliko pačius didžiausius darbus, bet ji dar ir šiandien tuos darbus tęsia. Ji įtikino galingus Amerikos politikus nepripažinti sovietų pretenzijų į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Iki šio meto ne tik JAV, bet ir visa eilė valstybių rusų pretenzijų nepripažįsta. Kai susidarė pavojus, kad vienas kitas meklėlis, norėdamas padaryti dar didesnes detentės nuolaidas, nesutiktų jų padaryti pavergtų kraštų sąskaiton, ta pati Amerikos lietuvių Taryba įtikino kongreso ir senato atstovus, kad priimtų nu-

tarimą, pabrįžiantį, kad JAV nepripažino ir nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tikrai tarptautinės teisės žinovai supranta tokio nutarimo pilną reikšmę. Jie stebisi kaip nedidelė Amerikos grupelė, veikdama vieningai, galėjo įtikinti įstatymų leidėjus praversti tokį svarbų nutarimą. Lietuviai jiems atsakė, kad vienybėje ir pasiryžime yra galybė.

Ne visi lietuviai pritarė Amerikos lietuvių Tarybos vedamam darbui. Vieni norėjo patys imtis politinės veiklos, kitus sūkurin stūmė garbės troškimas, bet jie iki šio meto dar nepajėgė sugalvoti nei vieno politinio žingsnio, kuris būtų naudingas pavergtai tautai. Jie turėjo vieną kitą pasiūlymą, bet neturėjo pakankamos patirties tam pa siūlymui realizuoti. Be to, jie nenorėjo pramokėti dirbti su kitais lietuviais. Jie nenorėjo pasinaudoti kitų patirtimi. Jie buvo taip įsitikinę dideliais savo gabumais ir aiškia vizija, kad kitiems jie tikėjosi lengvai nosį nušluostyti. Jie nesuprato, kad laisvės kovoje neužtenka "nosį pašluostyti", bet reikia būti tolerantu ir išmokyti dirbti su kitais, galinčiais tiek pat ir daugiau padaryti, negu nosis užrietusieji.

Amerikos lietuvių Tarybos darban susijungė ne nosis kitiems lietuviams "šluostyti" norintieji, bet gimtiniam kraštui naudingą darbą atlikti pasiryžusieji. Jų neišmūša iš vėžių pašaliniai dalykai, nes kiekvienas turi galvoje patį svarbiausiąjį — pagalbą pavergtiesiems. Tokia yra didelė Amerikos lietuvių dauguma. Jie nesiekia asmeninės garbės, neturi noro pasirodyti, bet atlieka savo pareigą ir tyli.

Amerikos lietuvių Tarybos atstovai suvažiuos į Chicago šios savaitės pabaigoje, spalio 13 dieną. Jie išklausys valdybos pranešimus, pasirs arba papeiks atliktus ar dar nebaigtus darbus; išklausys Amerikos lietuvių Tarybos skyrių atstovų pranešimų, nustatys planus artimesnei ir tolimesnei atečiai ir išsirs atsakingus pareigūnus tolimesniam darbui dirbti.

Amerikos lietuvių Tarybos priešai įvairiomis priemonėmis bando pakenkti Tarybos vedamam darbui. Jie stengiasi pakenkti TLTo atstovams Washingtone, jie kliudytį lietuviškas politines grupes ir traukti jas kitais keliais, bet visos jų pastangos nuėjo niekais. Jie kartą pasiuntė į Tarybos suvažiavimą atstovus, paruošusius netikslus pranešimus, bet ir šis klausimas buvo viešai iškeltas ir subliuškintas.

Turime žinių, kad ALTO priešai, nepajėgę nieko padaryti visai organizacijai, bando ardyti Amerikos lietuvių Tarybą sudarandamas grupes. Jie mano, kad pajėgs pakenkti didelei Amerikos lietuvių daugumai testui gimtiniam kraštui naudingą darbą. Bet jiems nepasisekė savo tikslo pasiekti anksčiau, jie negalės to padaryti nei šios savaitės pabaigoje. Jie gali klasta apgauti vienos politinės grupės narius, bet jie nepajėgs apgauti Amerikos lietuvių daugumos. Dauguma toliau mato, geriau supranta ir greičiau ryžtasi imtis priemonių garbės troškoms suvaldyti.

Amerikos lietuvių Tarybos vedamas darbas yra pastovus, rimtas ir kovojančiai lietuvių tautai naudingas. Kiekvienas gimtiniam kraštui laisvės trokštąs lietuvis pritaria ALTO vedamam darbui ir visomis jėgomis jį remia.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Matome trapius, sūrius, sausainius, kramtomus prie alaus (prezelius), bet tikrovė yra kitokia. Tai yra 3,000 kartų elektroninio mikroskopo padidinti stiklo siūlai. Jie yra trapi, bet nesūrus ir nemaltingi. Ohio valstijoje, Granville miestelyje yra Owens-Corning Fiberglass centras, kuriame daromi įvairiausi bandymai, o tikrai vėliau pradėdami gaminti reikalingi produktai.

KAS YRA ŽMOGŽUDYS - PAVERGĖJAS AR JO VERGAS?

J. KREIVENAS, Sibiro tremtinys

Prabėgo daugiau kaip 30 metų nuo tų baisių ir žiaurių mūsų tautai dienų. O mes išeičioje, jau nemaža dalis iš mūsų pamiršo me tą siaubą, nuo kurio mes bėgome be kvapo, palikę brolius, gimines, draugus ir pačią tėvynę Lietuvą, gerai žinodami, kad nustoje Tėvynę nerastume kitos. O šiandien jau dalis mūsų išeičiojos blaškosi ir žiūri atgal, kur patiko tą baisiųjų slėpimą, nuo kurio nešė savo kailį ir nežinojo kur slėpti ir prie ko glaustis. Labai apgalvėta, kad tokių negausioje mūsų tautoje, atsirado tokių, kurie jau šiandien drįsta viešai garbinti ir liaupsinti, mūsų amžinąjį priešą, Lietuvos okupantą, kad ten okupantas jau yra sukūręs žemiškąjį "rojų". Tik vieno klausimo negalima suprasti: Kodėl tie liaupsintojai — bendradarbiai tojai nepasinaudoja tuo "rojaus gyvenimu", o tik perša jį kitiems. Dar ne viskas. Tie okupanto bendradarbiautojai — frontininkai ir akiratininkai jau pamiršo mūsų tautos pralietą kraują, tautos kančias ir vargus; pamiršo tuos, kurie ir šiandien neša ant savo sprando tą nepakeliamą okupanto jungą ir pasauliui dar nežinomas skriaudas ir žudynes.

Be mūsų išeičiojos didelė dauguma nepamiršo. mūsų tautai padarytų skriaudų ir baisenybių. Nepamiršo ir visa mūsų tauta,

kad Maskvos raudonasis imperializmas okupavo mūsų tėvų Lietuvą, kad pirmąs okupacijos metais, jau buvo prikimšti nieku nekaltų lietuvių pilni Lietuvos kalėjimai ir požemiai, kur tik buvo galima, ten grūdė lietuvių ir visokių būdais bei priemonėmis juos kankino ir naikino.

Vienus šaudė ir smaugė Kaukazo fortuose, kitus šaudė Raimūnė miškuose. Praveniškių stovykloje ir kitur. O kiek pasmaugta požemiuose ir užtroškinta gyvuliuose vagonuose, vežant į Sibiro taigas ir konclagerius lėta, žiauriai alkio ir šalčio mirčiai. Kas ten nebūto, tas nežino ir neturi jokio supratimo, kas ten laukė tų žmonių ir kokias kančias jie nešė iki mirties. Ar mūsų tauta gali kada nors užmiršti ir dovanoti mūsų amžinam priešui okupantui, kuris ir šiandien savo kruvinom bendradarbių rankom žudo mūsų patriotus tėvynėje ir smaugia visą tautą. O mus išeičioje, jo agentai ir mūsų tautos išgamos persekioja mus ir skaldo, kad mes nebūtume stiprūs kovoti prieš okupantą. Nepamirškime, kad okupantas nemiega ir nesėdi rankų sudėjęs. Jis niekad nesiliaus persekiojės mus išeičioje ir visomet stengėsi ir stengsis ardyti ir griauti mūsų politinę ir tautinę laisvinimo veiklą per sąjau papirktus agentus, o ypatingai per pasidavusius ar nenusivokiančius mūsų žmones.

Tad būkime atsargūs ir neikiškime prie jų meškerės. Tokius asmenis mes privalome viešai pasmerkti, išvilkti į dienos šviesą. Tegul žino visi, kas yra mūsų tautos prieštai ir pasidavėliai. Jie visokiais būdais mūsų tarpe skleidžia pramanytas ir melagingas žinias, kad tik pakenktų mūsų veiklai ir atski-riams asmenims. Kad ir toki faktai: Brazilinkams dar tik vos spėjus iškelti koją į JAV-es gatvėse ir salūnuose atskiri iš tų pačių lietuvių skleidžia propagandą, kad "esą Brazilinkus reikia atiduoti rusams".

Mes privalome paklausti ir klausimą pastatyti, o kas yra tie ir kaip juos vadinti, kurie išžudė mūsų tautos keliolika šimtų tūkstančių nieku nekaltų ir šiandien juos žudo iš pasaly ir naikina psichiatrijose. Tai kokios rūšies yra tie žmogžudžiai ir koks Tribunolas privalėtų tokius žmogžudžius teisti. O mes apšaukiame savo tautieji — vergai, kurie, bėgo nuo tų žmogžudžių, naikinančių pavergtas tautas. Kas šiandien bendrauja su tuo pasauliniu žmogžudžiu ir jo nusikaltimus ir paslėpti melais ir apgaulems.

Prieš keletą dienų Chicagoje, renkant parašus, kad Brazilinkams Amerikos vyriausybė leistų apsigyventi čia JAV, pasiūliau vienam dypkui, kad jis pasirašytų. Tas žmogelis atsakė: "Nepasirašysiu, nes Brazilinkai yra žmogžudžiai ir juos reikia atiduoti rusams".

Aš paklausiau, o kodėl ne tavė atiduoti rusams. Jis man atsakė: "Juk aš nieko nepadariau, tai kodėl mane?" Buvo jam atsakyta, kad ir Brazilinkai nieko nebuvo padarę, kaip ir tu, bet jie bėgo nuo to paties priešo — okupanto, kaip ir tu. O pabėgimas iš Sovietų S-gos yra laikomas dideliu nusikaltimu ir valstybės išdavimu. Tad padarei panašų nusikaltimą, kaip ir jie.

Neturėdamas, ką atsakyti į toki klausimą — nuėjo. Kaip vėliau paaiškėjo, tas nelaimingas žmogelis, kurio smegenys jau agentų buvo išplautos, o gal ir pats tapo agentas? Neprkl. Lietuvos laikais jis būvęs dar nežemos kategorijos valdininkas. Labai gaila, kad ir toki asmenys nesavo protu gyvena. O tokių asmenų paskutiniu laiku atsiranda ne vienas.

(Bus daugiau)

Greičiausias vėžlys rėplioja tik 5 ydardus per minutę. Mūsų saulė, kuri atrodo stovi vietoje, per metus nukeliauja 600 milijonų mylių.

Andrius Mironas

Kontraversiškas Jack Londonas

(1876—1916)

Simto metų gimimo ir šešiasdešimties metų mirties suakctis

(Tėsinys)

Kelias atgal

Margaspalvė aukso ieškotojų minia 1898 m. pavaršį užplūdo Dawsono miestą ir Londonas žingsniavo purvinomis jo gatvėmis. Netrukus jis įsitikino, jog čia nėra prizų antrajai vietai, nes visiškai neverta atvykti kelis mėnesius po aukso atradimo: visos geresnės vietos jau buvo nusavintos... Londono uždurbis perkeliant laivus greit ištirpo, nes Dawsono pragyvenimas buvo nepaprastai brangus. Už pieno galioną mokama \$30, už svarą pomidorų \$5 ir puslėčius restoranuose \$3.50.

Užsispyrusiai jis vis rašė ir rašė, vis siuntinėjo ir siuntinėjo, tikėdamas į loščių galimybės teoriją, jog bent vieną kartą kur nors ir kas nors užsikabins. Tuo laiku, desperacijos apimamas, jis kelis kartus buvo pagalkvojęs apie savizudybę. Jis net bandydavo rašyti atsisveikinimo raštelius šeimos nariams.

Likimo posūkis

Staiga jo laimės ratas tikrai pasisuko, įrodymas tikimybės teorijos galimumą. "Overland Monthly" literatūros žurnalas iš San Francisco pranešė Londonui priimtas vieną iš jo apysakų "To the Man on Trail".

Kelias minutes Londonas nepaprastai džiaugėsi, nes žurnalas spausdindavo Mark Twaino ir Harte raštus, o kaip periodinis literatūros leidinys turėjo didelio svorio. Dar kartą atidžiau perskaitęs raštą, Londonas įsitikino redaktorių rašančį jog jie sumoka tikrai rašini atspausdinus, o tatau gali būti ir keliems mėnesiams praslunkus, ir tikrai po \$5 už atskirą rašinį. Jaunojo rašytojo apsigyvimas vis kilo. Jo rašinys buvo 4000 žodžių ilgumo ir jam perrašyti Londonas dirbo keturias dienas. Po velnių! Jam reikia pinigų, o ne prestižo! Po centą už žodį!

Nespėjus jam apsispresti, popietiniu paštu atėjo kitas laiškas — iš "Black Cat Magazine", kurio redaktorius buvo sužavėtas jo 4000 žodžių rašiniu ir siūlė jam \$40 tuoj pat, dar nepradėjus spausdinti, bet atsiuntus savo sutikimą ir leidimą rašinį trumpinti redakcijos nuožūra. Londonas tuojau parašė laiška, prašydamas atsiųsti pinigų ir leisdamas trumpinti rašinį. Čekis iš žurnalo netrukus atėjo ir Londonas sumokėjo buto nuomą, skolą maisto krautuvei ir išpirko iš lombardo užtatytus daiktus.

Ta pačia nuotaika jis leido ir "Overland" žurnalui spausdinti jo rašinį, kuris vietos lieteratūrai tarpe sukėlė dmesį, o kartu ir rytinių valstybių leidėjų susidomėjimą nauju talentu. Nors už pirmąjį rašinį "Overland" žurnalas jam dar nebuvo sumokėjęs pažadėtųjų \$5, bet sušvelnėjęs po pirmojo rašinio įdėjimo, Londonas leido taip pat spausdinti novelę "The White Silence", už kurią žurnalas pažadėjo sumokėti \$7.50.

Paskatintas pasisekimu, Londonas tęsė smulkių raštelių siuntinėjimą, tikėdamasis laimėti dokeri-kita.

Pačiame San Francisco žurnalas "Town Talk" atspausdino jo triolėtų ir kitokių eilėraščių, o įtakingas literatūros žurnalas "Wave" idėjo trumpesnių apysakėlių. Taip pat ir straipsnius apie kalbos dalykus "American Journal of Education", apysaką "Orange Judd Farmer" ir kelionių aprašymus Buffalo "Express" ir "Home" žurnalams. Tą patį rudenį Londonas pardavė rankraščių žurnalas "Youth Companion" ir "Editor". Visa tai skatino, bet vargu ar besudarė apie \$20 mėnesinių pajamų.

Konfrontacija

Dar dvi apysakos nuėjo į "Overland" žurnalą, kurio skaitytojai buvo labai patenkinti Londono kūriniais. Iki šiol žurnalas dar nebuvo su autorium atsisilgęs. Ilgainiui Londono pasitenkinimas, rašinjams vis pasirodant spaudos puslapiuose, dingo, pasvarscius, jog žurnalo redaktoriai; greičiausia, jį išnaudoja ir apgauna. Jis nuskubėjo į redakciją ir prisistatė abiem "Overland" radaktoriams — Roscoe Eames ir Edward Payne. Nors atsargūs ir gudrūs leidėjai bandė jam įkalbėti jo nepatvirtinti ir jog pradžioje reikia tenkintis mažesniu atlyginimu, bet Londonas griežtai pareikalavo sumokėti jam bent \$5 už pirmąjį rašinį.

Palengva jo pasitikėjimas savimi ėmė augti. Jis pradėjo rūpintis pirmosios savo raštų knygos išleidimu. Savo nuosavų išsimokslinimų Londonas ypatingai didžiavosi, tačiau jo knygos apais laikais neturėjo per didelio pasisekimo. Jis pats troško būti žinomas daugiau kaip galvotojas, reformatorius ir praktiškas filosofas. Jis pats teigė, kad net populiariausias jo fikcijos buvusios pagrįsto XIX šimtmečio didžiųjų mintų idėjomis.

Londonas jaudinosi dėl kritikų pastabų, išleidis pirmąjį romaną "Martin Eden". Jame jis, fiktyviais vardais aprašė savo paties gyvenimą, todėl jį labiausiai pykindavo kritikų sarkastiški pasakymai, esą neįmanoma iš pradinės mokyklos per trejus metus pasiekti ligi žinomo rašytojo padėties. Spaudoje jis atsakinėjo kritikams, kad taip būvę su juo pačiu įvykę tikrajame gyvenime. Tarpe kitų įrodymų, jis minėjo ir savo atsisakymą tapti vienu iš "Cosmopolitan" žurnalo redaktoriūm.

Mokslo šuliniai

Dalyvaudamas Oaklande Dr. Jordano (Stanfordo universiteto profesorius, žuvininkystės žinovas) pasikaitoje, Londonas ne tik gincijo diskusijose profesoriaus teigimus, bet ir kalbėjo visą valandą, pasisakydamas prelegentui visa, ką jis žinojo apie žuvis. Jis buvo studijavęs Darvino, Huxley ir Spenserio mokslineis veikalus, o ir praktikoje pats apie žuvininkystę žinojo.

Iš tiesų Londonas savo kūryboje ypatingai rėmėsi Spenserio išlikimo doktrinomis. Jo kūrinuose kone visi personažai buvo šturkštūs gamtos sąnūs ar dukros, o niekšeliai ir pagelbiniai tipai būdavo tik civilizacijos nusilpnintieji mietelėnai. Kitur, pvz. knygoje "Decline and Fall of the Roman Empire", Londonas gilinosi į graikų filosofų mokslo, viduramžių laikus ir protestantizmą. Jis skaitė ir vėlesniųjų filosofų kurinius, kaip Kanto, Spinozės, Hegelio ir Leibnizo, studijavo biologiją, antropologiją ir ryte rijo viską, kas lietė sociologiją, ypač klasių kovas ir vargų gyvenimo sąlygas.

(Bus daugiau)

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — Monday, November 8, 1976

MAGDUTES MARGUMYNAI

Naudingi patarimai ir idomūs dalykai yra arba turėtų būti naudojamos kiekviena diena.

• Išnaudojant 2,540 kolorijų per dieną turi suvalgyti bent svarų sauso maisto vien tik palikymai energijos darbu arba judėjimui. Tai įvairaus maisto svoris sausame slovy, kurį vartojame su vandeniu, pienu arba turinčiais suvartojamą vandens produktus. Jokia didelė arba svarinė piliulė ar maisto koncentratas negali pakeisti natūralaus maisto. Kasgi, pagaliau, galeitų suryti svarą piliulių?

• Vidutinė mėsos porcija yra 3 uncijų svorio, vaisių sunkos — pusė puodelio, daržovių — pilnas puodelis. Raugintas agurkas turėtų būti 4 colių ilgio, apie 135 gramų svorio.

• Salotai ir salierai ilgai išsilaiko švieži, būdami ne celoloido, bet popieriniuose maišeliuose ir nesuspausti.

• Tokį pat kiekį proteino turi: 2 uncijos mėsos, žuvies, arba paukštienos, 3 kiaušiniai, 2 uncijos sūrio arba 4 uncijos paruoštos valgymui varškės.

• Jei šiais laikais gyventų smaguravimo dievaitis Epikūras, tai jis valgytų Louisiano šrimus. Jie pavadinti graikišku žodžiu "plaukti". Tai niekas kitas, tik kitokie lietuviški, atbulai vaikščiojant vėželiai. Jie turi jodo, kalcijaus, fosforo, vario, fosfatų. Šrimai buvo žinomi ir laikomi delikatesais senovės graikų ir romėnų. Atžagareiviai šrimai patiko ir Kruščiovui: jie ne tik atbuli plauko po kapitalistinius vandenius, bet ne išleidžia nė mažiausio balso prieš tuose vandenyse juos gaudančius komunistus.

• Pagrindinis maistas ir užkandžiai susideda iš 4 dalių: mėsos, pieno, javinių ir vaisių bei daržovių. Šios maisto rūšys atitinkamomis proporcijomis

• Jei batų raiščiai yra be metalinų viršūnių ir sunkiai suvarstomi, reikia atspursius galus pamirkyti nagams lake ir suspausti palaidus siūlų galus. Lakui sukietėjus, bus lengva batus, ypatingai mažamečių vaikų, varstyti.

Kinietiška mišrainė

Voskių pasakų pasakojama apie kiniečių tautinį valgių Chop Sūcy. Sakoma, kad ji išrado ne Kinijoje, bet New York'e ir net San Francisco mieste ir ne Amerikos kiniečių, bet šiaip nežinomos kilmės amerikiečio ar graiko. Betgi tikrovė yra visai kitokia.

Jau mongolų vadas Džingis Kanas, nugalėjęs mandarinų valdomą Kiniją, mėgo kinietiską maistą, ypatingai mišrainę, pagamintą iš ryžių, mėsos ir daržovių. Siandieninį Chop Sūcy kiniečiai vadino Tsa-sui, kas reiškia — įvairūs gabalėliai.

Kinų istorikai tvirtina, kad Chop Sūcy pirmasis valgė aukštasis Kinijos urėdas Li-Hung-Chang Kuang-Tung restorane. Taip pat minima, kad jį pagaminėo Čiang virėjas ir patarėjas Lo-Feng-Luh. Vėliau buvo paskirtas atstovu Anglijos karalystės St. James dvare. Be abejo, jis šį savo delikatesą propagavo. Jis tapo žinomu ne tik Anglijoje, bet ir 19-me šimtmetyje atsirado Amerikoje.

1896 m. Kinijos ambasadorius iškėlė puotą New Yorko mieste. Nuo to laiko Chop Sūcy tapo labai populiarius Amerikoje, bet daugiausia jį gamindavo Kinijos amerikiečiai savo restoranuose.

Amerikos vakaruose Chop Sūcy išgarsino graikas John Metaxa, laikęs restoraną San Francisco mieste.

M. Miškinytė

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJENOS GALIMA GAVTI NEPAAPRSTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENES VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĄ KULTŪRĄ — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpuošia. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant 50c, pensumtino išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmuosius ir atlektant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos palaikymui skelbiame Naujųjų metų platintojų vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos i sandėrius su okupantais ar jų igaliojiniams.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą kiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija JUBILIEJINIŲ METŲ progą stebima platintimo vajų kreipiasi i visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo rennes.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$9.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienio — \$31.00 metams. Susipažinimui slunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

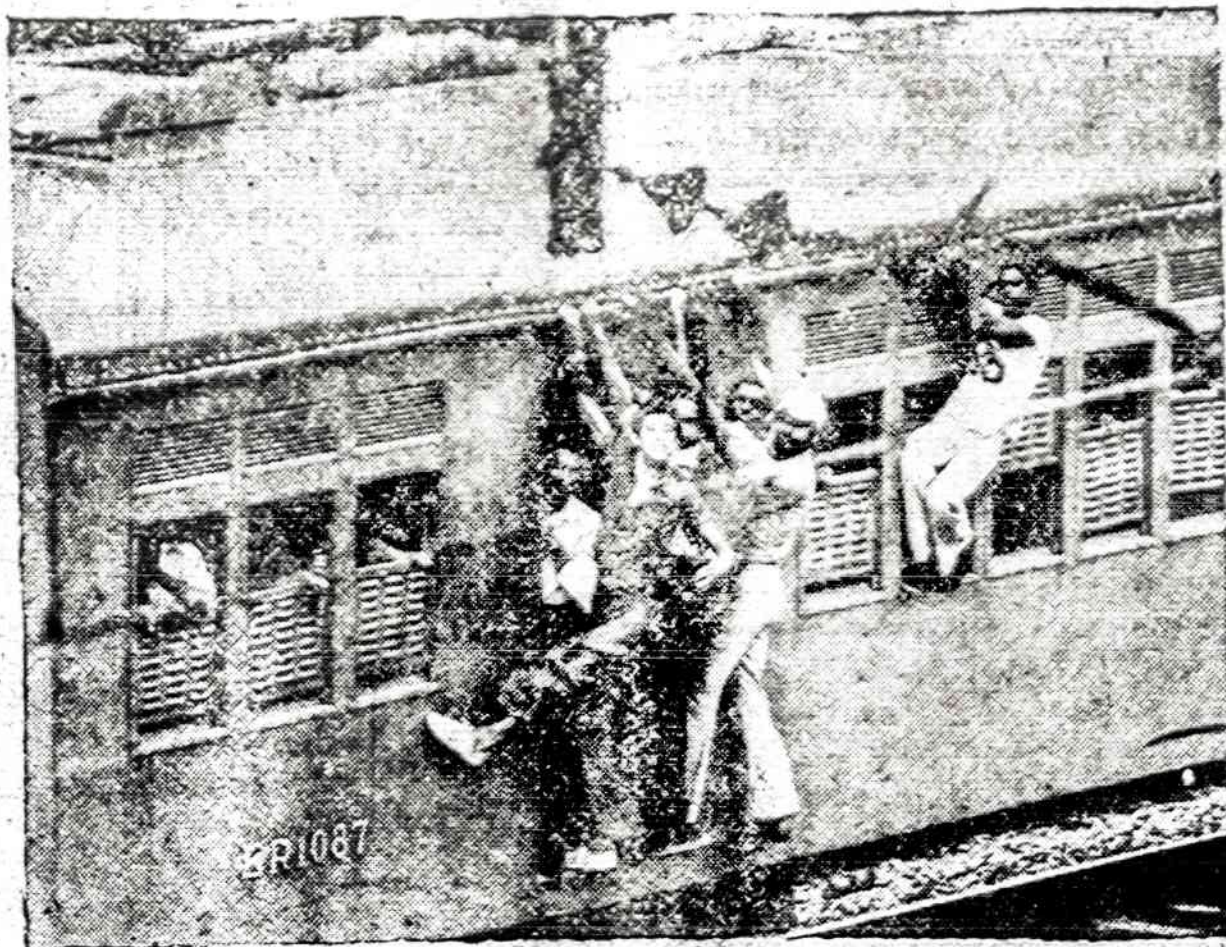
NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Slunčiu _____ dol. Naujųjų prenumeratai, JUBILIEJINIO vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Rio de Janeiro greitis traukinys visuomet yra kilmės prikimštas keleivių. Situacija šiek tiek palengvina keleiviai, pasiryžusieji kaboiti lauko puseje, kad vidun sulindusie galėtų atsikvėpti. Bet lauke esantiems susidaro pavojus, kai traukinys lenda i tunelius arba turi staigiai paimti kitą kryptį.

TRUMPAI

— Dr. Jokūbo J. Stuko įsteigta ir vadovaujama "Lietuvos Atsiminimų" radijo programa švenčia 35 m. veiklos sukaktį. Nuotaiingas minėjimas ruošiamas spalio 13 d. 7 val. vak. Brooklynio lietuvių Kultūros Židinyje. Programoje bus 3 veiksmų muzikinė pjesė "Rugia-giūtė", kurioje pasireikš dainomis, šokiais, muzika ir vaidyba. Programos studentų sambūris "Malūnas". Veikalas reprezentuoja lietuviško kaimo buitį ir papročius bei tradicijas.

— Illinois valstijos loterijoje lapkričio 4 d. traukime laimėjo 58 ir 551, spalva — raudona, Car-a-Day Pinto.

— Salomėja Šmaizienė, Hot Springs, Ark., šmažio kultūrinę radijo valandėlę per KBHS stotį banga 590—AM. Pirmoji transliacija spalio 10 d. buvo skirta paminėti kompoz. J. Zdaniaus ir poeto Oskaro Milašiaus sukaktis.

— Sol. Lilija Šukytė šį sezoną dainuos Miuncheno, Vienos ir Zalzburgo miestų Operos teatruose, taip pat pakviesta dalyvauti Miuncheno Operos festivalyje.

— Poetas A. Gustaitis iš Bostono dalyvaus Spaudos baltiaus programoje lapkričio 13 d. Toronto Lietuvių namuose. Pelnas skiriamas Montrealio savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" parent.

— Liet. Tautinės Sąjungos Sandomos centrinio skyriaus narių susirinkimas šaukiamas š.m. lapkričio 10 d. 6:30 val. vak. pirm. Vytio Uznio namuose, 3752 West 69 Place, Chicago, Ill. Dienotvarkėje: atstovų rinkimai i LTS Sandomos seimą, įvykstančią š. m. lapkričio 14 d. Oak Lawn, Ill. Šio centrinio skyriaus inž. Bruno Klemka, sekr. Pranas Šulas.

— Cicero Medžiotojų ir Meškeriojų klubas Ešerys ruošia metinį ir įkurtuvinį balių š. m. lapkričio 13 d., šeštadienį, p. Pečkų svetainėje, 1500 S. 49 Ave., Cicero, Ill. Virtuvė p. Pečkų nepamainomose rankose. Stierinėna, žuvis ir kiti valgiai — bufetas. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas amoka \$7. Dėl vietos skambinti 656-2977. (Pr.)

— Padėkos Dienai, Kalėdų, Naujųjų Metų, šeimos ar asmeniškių švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčių sakyti jausmus. Jų taip neišreikš atvratė, laiškas ar blizgantis daiktas, Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakyti rašyti: Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr.)

— Gražią ir melodingą operetę "Grafas Liuksemburgas" statomą pagerbiant mirusį muz. K. Steponavičių, galėsite išgirsti Marijos Aukštesniosios Mo-

kyklos salėje, lapkričio 14 d., 3 val. popiet. Operetė diriguos muz. D. Lapinskas. Bilietus galite gauti "Marginuose". (Pr.)

Pabrango prekės

Vidutiniškai visų prekių kainos žymiai pašoko spalio mėnesyje. Tai antras mėnuo iš eilės kai pabrangsta prekės. Gaminiai pabrango dėl padidėjusių gamybos išlaidų.

1977 m. auto modeliai, medžio gaminiai ir statybos medžiagos, taipgi kuras bei energijos žaliavos pabrango vidutiniškai 0,1%. Per ištisus metus prekių kainų indeksas bei rodyklė pakilo 12,7%.

Bendrai paėmus, žemės ūkio gaminiai turi tendencijos atptgti, kas ir prilaikė didėti bendrą metinį kainų indeksą.

Juodžių savanorių padaugejo 30 nuoš.

WASHINGTONAS. — Pašalinus rasių kvotos sistemą, negrų savanorių nušimtis padaugejo 30 nuošimčiais. Per 3 mėnesius, nuo liepos iki rugsėjo imtinai i Amerikos Armiją, Lai-vyną, Aviaciją ir Marinių korpusą užsirašė 23,700 negrų savanorių, kai pernai per tą patį

RENTING IN GENERAL Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 5½ kambarių butas. Skambinti 776-2845.

PERRY PLAZA HOTEL

1007 Park Ave., Hot Springs, Ark. Savininkai Albertas ir Kastutė Rožėnai. Spalvota TV, šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel.: 501-623-9814.

laiką tik 18,000. Per tuos du periodus negrų proporcija JAV ginkluotose pajėgose padaugejo nuo 16 iki 20 nuošimčių.

Slaugės ruošiasi streikuoti

Cook apskrities Oak Forest ligoninių komisija pareiškė, kad ji prašys teismo sustabdyti ligoninių slaugių streiką, kuris gali visiškai paralyžuoti ligoninių darbą.

Ligoninių slaugių darbo sutartis yra pasibaigusi birželio 30 d., bet tikimasi, jog pavyks susitarti. Slaugės kariauja dėl ligoninių administracijos noro sumažinti 3% algų didinimą, šventų dienų skaičių ir nemokėti vienos dienos atlyginimo slaugių susirgus.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios paspaū bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti i 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinčius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., ištis — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.

Prof. Vac. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., ištis — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., ištis — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamsauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su idomais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Kasiūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Tryjų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00

M. Gudulis, POVILAS MILERIS. biografinis bruožas 232 puslapiai \$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

V. VALANTINAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS.

DE ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKEJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

ERDVUS mūr. 3 meg. bungalow i vakarus nuo Californijos ir 62. Nauji alumi, langai, did. garažas.

1½ AUKSTO mūr. Puošnus butas savininkui ir dar geros pajamos. Arti 59 ir 1alman.

PELNINGAS investavimas — trijų apartm. med. ir biznio patalpa. Žemi taksai. Brighton Parke.

Erdvus 4 miegamųjų Georgian, 1½ vonios. Centrinis šildymas. Prie 72-tros ir Whipple. Tik imokėti \$3.750.

72-TROS ir Artesian, 2 butų mūrinių. Naujas garažas, 2 židiniai. Pilnas rūsys. \$26.500.

71-MOS ir Rockwell, 2 butų medinių. Pilnas rūsys. Garažas. \$18.000.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63 Street

Tel.: 767-0600.

135-TH IR ARCHER AVE.

LEMONT, ILL.

Tel. 257-5861.

SIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

ELEKTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiešioje greit, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Washenaw Ave.

Tel.: 927-3559

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(istaisgo) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūdovos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legaliskomis formomis

Knyga su formomis gaunama "Naujiųjų" administracijoje.

Knygos kaina \$3.. Su legaliskomis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGYBĖS

Pardavimas ir Taisyklos

2444 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

6259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių įkvietimai, pilnoms pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai i Lietuvą ir kitus kraštus

P. MEDŽINSKAS, 4045 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

Help Keep Our Economy Strong

BUY U.S. SAVINGS BONDS